
Butlletí

Excursionista de Catalunya

Del Teatre popular

Al poble de Sant Vicens dels Horts, ben a la vora de Barcelona, sobreviu encara una curiosa processó de Setmana Santa, reminiscència de les de caràcter quasi general que tenien aquestes processons en plena Edat mitjana. En el poble és coneguda amb el nom de *la processó dels pobres*, perquè són la gent humil que hi prenen part i l'organitzen, i es diferencia així de la processó del Corpus, que sol ésser intervinguda per la gent rica.

Al cap de la processó va un entremès, que rep el nom de l'*Apostolat*, format pels dotze apòstols, més Jesucrist i la serventa, els quals, en sortir de l'església, i en la plaça que hi ha davant d'aquesta, representen un passatge de la Passió. El drama de la Passió de Nostre Senyor Jesucrist, ha estat representat pel poble en plena plaça pública, en tots els països catòlics; en alguns punts ha pres gran importància i transcendència, fins a perdre en alguns casos el seu caient popular per a pendre tot el caràcter d'un veritable esdeveniment artístic. L'origen del costum de representar la Passió o la Presa de l'Hort, com també se l'anomenava a Catalunya, és antiquíssima; es troben els seus orígens en els començos del Cristianisme, molt possiblement plagiada d'altres representacions paganes també de caràcter religiós, que eren ben abundants en temps del paganisme, i a l'entorn de les quals degué sentir-se la necessitat de crear un drama cristià.

A Catalunya, la representació del drama de la Passió, de manera popular i en plena via pública, ha estat molt estesa; en època ben recent ha estat representada a Lleyda, Manresa, Vich, Ripoll, Gavà, Olesa de Montserrat, i es representa encara cada any, la nit del Dijous al Divendres Sants, en el llogarret de Rupit, en plenes Guillerries. En alguns d'aquests llocs, en els seus darrers temps, deixà d'ésser representada en ple carrer per passar a ésser executada en un teatre, on ja perdia tot el seu caràcter de popularitat i ingenuïtat. L'època en què degué ésser dictada la nostra Passió és un xic difícil de saber. Es troben nombrosos manuscrits que revelen un origen de darreries del segle xiv. El primer llibre imprès en català del drama de la Passió que es coneix, és editat a Vich, l'any 1750, i la portada està redactada amb els següents termes: *Representació de la Sagrada Passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist, unic original corretgit i augmentat per a representar-se en els principals teatres del Regne pel M. R. P. E. Antoni de Sant Jeroni, predicador del convent dels pares Descalços de la Santissima Trinitat de Barcelona*. El Pare Sant Jeroni no es titula autor, sinó corrector, augmentador i adaptador a l'escena del text popular que es representava pel carrer. Quant als textos impresos sobre la Passió, almenys del conegut fins avui, els valencians ens porten avantatge, puix ja en el segle xvi es va imprimir a València un llibre titulat *La Passió en cobles*, que, si bé no és pròpiament un drama representable, pot fàcilment dialogar-se i trasportar-se a una representació de caràcter senzill i primitiu, com eren les d'aquell temps.

A més del drama de la Passió, executat amb tots els caràcters d'una representació teatral de caient popular, tenim a Catalunya, dues altres manifestacions d'art popular en les quals també s'interpreten, més o menys fragmentàriament, passos i passatges de la Passió; em refereixo al *Contrapàs llarg* i a *La Moixiganga*, propi el primer de l'Empordà, Gironès, La Selva, La Garrotxa, Cerdanya, Bergadà, Plana de Vich, Llussanés i bona part del Rosselló, on també, en època relativament recent, havia estat representat el drama de la Passió, especialment a Perpinyà. *La Moixiganga* es troba pel Penedès, Camp de Tarragona i Conca de Barberà. *El Contrapàs*, el primer dels nostres monuments folklòrics, el de major valor artístic i ètnic, és una reminiscència dels antics chors grecs, en els quals es barreja la música, la dansa i la representació rudimentària, chors que sembla que varen inspirar als primers dramaturgs i tràgics grecs la producció de llur gènere. El nostre

Contrapàs, de neta influència grega, es balla al so d'una cançó cantada pels propis balladors, en la qual s'explica la Passió de Crist, i que el poble anomena així en les diferents fulles populars que per ensenyar a ballar el contrapàs s'han imprès: *Divino a la passió de Crist Nostre Senyor al to del Contrapàs llarg*. Com és que *el contrapàs* ha pres una lletra en alabança i plagi de la Passió? És cosa un xic difícil de saber i que no és aquest moment l'adequat per parlar-ne; no obstant, és de creure que no fou pas en el moment de l'adaptació del chor grec pel nostre poble, en què devia molt possiblement parlar no ja el llatí vulgar sinó la llengua primitiva del país, essent de creure que l'adaptació d'aquesta lletra degué ésser feta en plena Edat mitjana i en època de ple misticisme religiós; però el cas és que *el contrapàs* és també una primitiva manera de representar i plagiar la Passió de Crist.

La Moixiganga és encara ben vivent i té un caràcter totalment diferent del *contrapàs*; és un exercici gimnàstic en el qual prenen part una vintena d'homes i un nen, que representen quadros plàstics, sempre baix el tema de la Passió; vesteixen d'una manera especial i executen els seus exercicis acompanyats de música de cornamusa o gralla. L'origen de *La Moixiganga* sembla ésser moresc, fins en té un caire la música amb què s'acompanyen els seus exercicis. Aquesta mena de representacions són també antiqüíssimes. Es citen en nombroses festes antigues. Degueren ésser copiades dels moros invasors, que els donarien un caràcter de misticisme religiós, obeint a l'ambient de l'època de forta lluita religiosa, i al mateix temps com per contrarrestar la influència de l'origen. Fa alguns anys que al circ eqüestre de Barcelona, vingué una trepa mora la qual feia exercicis d'exacta faicó als de *La Moixiganga*; mes, com es suposa, amb un altre caràcter. *La Moixiganga* pot ésser considerada com una mena de representació muda o pantomímica de la Passió.

Tornem ara a *la processó dels pobres*, de la que ens havíem desviat. Aquesta es celebra al caure la tarda del Dijous Sant. No surt mai abans de la posta del sol, puix hi ha per part del poble especial interès en que tot el seu curs sigui fet a la llum de les atxes dels assistents; així creu el poble que llueix molt més. Com ja he dit, encapçala la processó un entremès que rep el nom de *l'Apostolat*, compost dels dotze apòstols, més Jesucrist i la serventa. Tots els apòstols, excepte Sant Pere, Sant Pau i Sant Joan, van vestits igual: porten una túnica completament llisa, d'un color moradenc, lligada a la cintura per un cingol; tots porten un palmó

a la mà, sense cap altra mena d'objecte ni atribut; van caracteritzats i porten perruca amb els cabells a la romana. Excepte els tres ja indicats, tots porten la cabellera negra; Judas la porta de color roig; aquest, a més, porta a la mà una bossa, que representa contenir els diners cobrats per la venda de Crist, la qual llença en un moment donat del seu paper; demés porta el palmó trencat ja com a mal presagi, Judas i els altres apòstols, porten una petita barbata, excepte Sant Joan, que va totalment afeitat. Sant Pau porta sols un petit mantell, i la cabellera i la barba blanques. Sant Pere porta també mantell, i la túnica de coloraina, cabellera i barba blanques, i quan camina ho fa simulant una mica de torpesa per significar el pes dels anys. Sant Joan porta una túnica d'un bonic blau cel, també subjecta amb un cingol; i el cap cobert per una llarga cabellera rossa. La Serventa, el paper de la qual fa una noia, va vestida de color blavenc; porta al cap un escaient casquet, i tot el trajecte de la processó va amb un fus i filosa a les mans, simulant que fila. Jesús va vestit amb una túnica de color blavenc, coberta amb un mantell morat, porta llarga barba i cabellera negres, i, fora el moment dels parlaments, va sempre amb les mans creuades damunt del pit; va descalç o amb sandàlies, mentre que tots els altres van calçats.

Els apòstols van distribuïts en dues files de cinc. Al cap de la de l'esquerra va Judas, com ja he dit, amb el palmó trencat i la bossa a la mà. Entre apòstol i apòstol, va un acompanyant vestit de paisà, el qual porta una atxa. Al fons de les dues fileres, va Jesús, que porta a la seva dreta Sant Pere, i a l'esquerra, Sant Joan; en mig de les dues files d'apòstols va la serventa. En sortir de l'església, l'*apostolat* s'atura a la plaça, just quan Jesús i els seus acompanyants arriben al tercer graó de l'església, i d'allí, situat un xic més alt que els altres, Jesús els dirigeix la paraula en la següent forma, començant així la representació:

JESUCRIST Deixebles del fill de Déu,
oiu aquestes raons:
jo vaig a perdre la vida
per salvar els pecadors.
Jo em despedeixo de vosaltres,
vosaltres restau al món
fins a tant que haureu begut
el mateix calze que jo;

i, puix que és precis deixar-vos
i subjectar-me a la mort,
que us ameu els uns als altres
vull exhortar-vos a tots.
Tracteu-vos com a germans,
al pròxim tingueu amor,
procureu també evitar
tota ira i tot rencor.
La caritat amb els pobres,
la caritat sobretot,
que, per pujar a la Glòria,
és l'escala de Jacob.
Preneu exemple de mí,
tingueu memòria i record
que vos deixo estos preceptes
en l'article de l'amor.
Puix que sóu ovelles mies,
i jo só el vostre pastor,
jo me n'entreg a vosaltres
les entranyes i el cor.
Ja la mia hora s'acosta,
ja s'acosten els saions,
ja vénen a lligar-me
portats de rabia i furor.
Amb empentes i punxades,
amb injúries i rencors,
me portaran a la casa
de Caifàs, fals sacerdot.
Allí tindrà el principi
la mia sola passió:
bufetades i escupina
i també altres desconhorts.
A casa de Ponç Pilat
començaran els assots
i treuré sang, per vosaltres,
de mans, espatlles i cos,
i, finalment, moriré
crucificat en el tronc
del sant arbre de la creu
després de molt forts dolors.
Lo jorn de Pasqua Florida

ressuscitaré gloriós,
 que après de treballs i penes
 ve lo contento i repòs.
 I, puix que lo temps s'acosta,
 deixebles del Salvador,
 per última despedida
 vull abraçar-vos a tots.

SANT PERE Puix que sol estic aquí
 i aquest braseret m'escalfa,
 puix que l'ocasió és calva,
 i jo sóc com l'ocasió.

SERVENTA Mon amo, en aquesta estona,
 contra el pobre delinqüent
 amb ira i ràbia s'encona;
 mes a mí, què se me'n dóna?
 no fos ell tan gran dolent!
 Tu,

*(amb el fus que ha estat filant durant tota la
 representació toca a St. Pere per l'espalla)*

què cerques per aquí?
 a qui demanes, mesquí?
 què cerques? estàs confús:
 ets deixeble de Jesús?

SANT PERE A tal home no conec;
 deixa'm escalfar te prec.

SERVENTA Lo teu modo de parlar
 malament ho pot negar.

SANT PERE En ma vida l'he tractat,
 no el conec, en veritat.

SERVENTA Amb el teu parlar se veu
 que no ets sinó un galileu;
 además que tinc record
 que estaves amb ell a l'Hort.

SANT PERE Tinga jo mala salut
 si tal home he conegut;
 deixeu-me, doncs, escalfar,
 i d'ell més no'n vull parlar,
 i us afirmo, com dec,
 que tal home no conec;
 i, si creure-ho no voleu,
 us ho juro en nom de Déu.

SERVENTA Ja, ja, ja! pobre vell, bona l'has feta
seguint així, temerari,
sens dubte que en el Calvari
serviràs de bandereta.

JESUCRIST Pere, segons vostre intent
és lo vostre parlament;
mes jo us dic que esta nit
seré venut i traït,
i tant el meu temps s'acosta
que va corrent a la posta.

SANT PERE Mes ai! que amb culpa notòria
me diu el gall amb defici
que en la roda del judici
és fiscal de la memòria.
La mentida ha hagut victòria,
com aquí ha esdevingut,
que per pagar-li tribut
del llanto propi molt logro
per veure si amb aigua apago
el foc de ma ingratitud.
Ai de mí, desgraciat!
que a mon mestre sens record,
he venut al Salvador
després d'haver-me avisat.
I doncs, Pere, què penses?
Misericòrdia, Senyor,
que, si grans són mes ofenses,
vostra clemència és major;
les vostres misericòrdies
més innumerables són
que les arenes del mar
i els atomos del sol;
que, segons elles judiquen,
donen culpa lo burró
no me'n volgueu judicar
segons justícia i rigor.
Senyor, jo lo més ingrati
dels que existeixen al món,
després de tantes mercès,
he pecat contra de vós;
sóc el més desgraciat,

sent tant estimat de vós,
vos he traspassat el cor.
Ai de mí, que jo he sigut
com a traïdor, alevós
per escoltar a una criada,
a mon Déu i Salvador.
He negat també a mon mestre,
que no em negava pas, no,
entre los altres deixebles
les entranyes i el cor.
Si a les ovelles més volgudes
del remat del Salvador
al meu pastor he negat,
que és la bondat d'aquest món.
Mes d'aquesta gran ofensa
vos demano perdó, Senyor,
amb les llàgrimes que llenço
de vera pena i dolor.

JESUCRIST Entorna-te'n, Pere, entre tos amics,
que ja n'estàs perdonat
de tes culpes i pecats.

SANT PERE Mos amics deixebles,
perdonat ne só
de nostre Mestre i Senyor.

JESUCRIST Sí, puix que no puc tardar,
deixebles meus, a gustar
l'amarg calze de la mort,
en aquest mon testament
el meu cos estrictament
i, finalment, us cal dir
que jo me'n vaig a morir;
i entre vosaltres hi ha
un traïdor que em traïrà.

JUDAS Escolteu, Mestre i Senyor,
seria jo lo traïdor?

JESUCRIST Sí; jo sóc traït;
vós, Judas, ja ho haveu dit.
Veni, veniu fins a mí,
menjar-vos aquest bocí
i anireu incontinent
en complir lo vostre intent.

ELS ARMATS.

L'APOSTOLAT I LA SERVENTA.

Cls. E. Vilaseca

EL CENTURIÓ.

Ols E. Vilaseca

LA SERVENTA.

SANT PERE.

SANT JOAN.

Ob. E. Vilaseca

UN APÒSTOL.

JUDES.

Cle. 50. Vilaseca

JUDAS

Certament, sóc molt irat
 i em tinc per injuriat;
 tots mos amics heu oït
 lo que mon Mestre m'ha dit.
 Judas, Judas, vina ací,
 i m'ha donat un bocí
 dient ben perfectament
 lo que jo tenia intent.
 No puc saber qui li ha dit
 que el vengués aquesta nit;
 jo ho portava en secret
 però ell mo ha descobert.
 Quan Jesús me va cridar
 i a son col·legi m'agregà,
 va dir-me que em donaria
 la part que a mi em tocaria;
 mes ell m'ha ben enganyat,
 desdint-se de lo acordat,
 i a mí m'ha sabut molt greu
 que em llevara el que era meu.

Estant en un cert sopar
 una dona viu entrar
 que portava un cert unguent
 de valor tres cents d'argent;
 trenta me n'haurien tocat
 si se n'hagués fet mercat.
 Al sòl ho varen llençar
 i tot se va derramar.

Heus aquí vostres diners,
 aquí llenço, faritzeus,
 la moneda a vostres peus,

(llença a terra la bossa que porta a la mà)

per la qual amb gran embust
 vos venguí la sang del Just.
 I, puix que no els puc cobrar,
 vaig-me a desesperar.
 Oh trist de mí! pena cruell
 com no baixa un llamp del cel
 i no dóna sobre mon cap
 havent comès tal pecat!
 En planeta molt dolent,

baix lo signe d'Escorpí,
 degué ser mon naixement,
 puix tant maleït nasquí.
 La mare que m'engendrà
 ben segur degué morir
 de part tan desventurat
 per no donar-me els pits;
 degué lo sol aleshores
 restar emboirat i trist
 perquè mirar no pogués
 un traïdor de fit a fit;
 bufava la tramuntana
 en el dia que nasquí
 en expressiva senyal
 del mal que tinc de morir.
 Abans d'ésser desdixat,
 tanta ventura tinguí
 que vaig ésser nomenat
 deixeble de Jesucrist,
 i quan de sa mà divina
 estava més favorit,
 aleshores el vaig vendre
 als Escribes i Rabins.
 Ja no pot el meu pecat
 alcançar ni conseguir,
 doncs, de Déu misericòrdia
 havent-ne venut son fill.
 Jo m'ofego, jo em desespero,
 vaig a donar-me la mort.

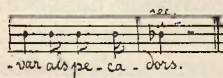
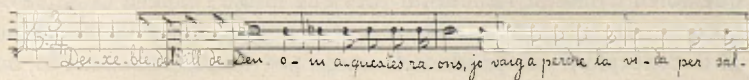
JESUCRIST Veniu, àngels celestials,
 a repetir una vegada
 que en vostra via sagrada
 dóna aconhort a tot mal.

Acabada aquesta escena, tot l'Apostolat, junt amb els paisans
 que van entremig fent llum, canten una esparça del cant de la
 Passió que més avall publico. De seguida d'acabat el cant de la pri-
 mera esparça, emprenen la marxa, i acaba de sortir la resta de la
 processó de dins de l'Església. Abans de passar endavant en l'enu-
 meració dels diferents entremesos que prenen part en aquesta

representació religiosa, donaré alguns detalls referents a la descrita escena de la Passió.

Jesucrist parla sempre de dalt del darrer graó de les escales que donen entrada a l'església; està, per tant, sempre a un nivell un xic superior al de la resta de l'Apostolat. Al seu costat esquerre hi ha Sant Joan que no es mou per res ni pren part en res, com ja queda vist. Sant Pere està al seu costat dret; baixa al nivell de la plaça quan té de parlar, i torna a pujar al costat de Crist quan ha fet el seu paper. Crist parla alçant sempre els braços enlaire i amb to de veu especial semicantant, volent donar al seu parlar un sentit d'espiritual divinitat, i de cosa no terrena. Aquesta especial manera d'entonar el seu parlament, no és una especial manera de veure de l'individu que representà aquest paper l'any que jo ho vaig veure, sinó que és el general sentir del poble, i el modo que, a l'entendre popular, deu parlar Déu; tant, que, si el jove que desempeña aquest paper no ho fes així, el poble interpretaria que no ha sabut fer el seu paper, i fóra objecte del popular escarni. L'entonació que Crist dóna al seu parlar, està representada per l'adjunta escala cromàtica.

Cromàtica de la cantarella que fa Jesús quan parla:

Sant Pere parla també amb veu estafeta, però sense gens d'entonació, per representar el parlar d'un vell, i sempre amb caràcter d'humiliació a Crist. Quan li demana perdó, s'agenolla als seus peus, i es torna a alçar quan li diu que ja està perdonat, però ocupa altre cop el seu lloc al costat de Crist. Resta com fora de l'escena mentre Crist té el diàleg amb Judas.

La serventa parla amb tota naturalitat. Durant tota la facècia, tant anterior al seu paper, com posterior, com mentre parla i entra ella en escena, no para d'anar amunt i avall de les dues fileres formades per l'Apostolat, tot fent anar i giravoltar contínuament el fus i la filosa que porta a les mans, simulant que fila. L'any que jo vegí aquesta representació, aquest paper era desempenyat per

una gentil minyona la qual va representar-lo molt graciosament. Durant tot el curs de la processó continua en mig de les rengleres dels apòstols, simulant que fila.

Judas, com ja he dit, forma el cap de la filera esquerra de *l'Apostolat*; és el que va davant de la processó. Quan li toca fer el seu paper, parla des del seu lloc, encarant-se amb Crist, amb veu forta i potent, i, amb un to airat i enèrgic, dóna força a les seves paraules amb gestos airosos i enèrgics, alçant els braços enlaire i accionant desimboltament.

Com s'ha pogut veure, els parlaments dels personatges tenen una escaient rusticitat, i aquell encís agradós propi de les coses populars. Una part del text, el diàleg entre Sant Pere i la serventa, i una part pel plany de Judas, es troben més o menys semblants en l'arranjament del text popular fet pel Pare Antoni de Sant Geroni, que ja he citat; però les paraules de Crist i una bona part del parlament de Judas, no són d'aquella obra; podem suposar que són mantingudes pel poble per transmissió oral. Que malgrat l'haver estat una part del text extreta d'un llibre escrit, ha estat transmesa oralment, ens ho demostra el fet de que s'hi troben algunes paraules i el sentit de varies frases incoherents i corrompudes; cas que es dóna amb gran freqüència, en cançons, dites i tota altra producció popular que es conserva i es transmet oralment. Generalment els que solen mantenir i encarnar més que ningú l'esperit de la saviesa popular, són la gent senzilla, la que sovint no entén ni les paraules ni el concepte d'una producció massa poètica; i, no sabent-lo, adulltera lleugerament la paraula o el sentit, que, en canviar de boca, torna a canviar, acabant, al cap de tres o quatre transmissions, per haver perdut tot el seu sentit i caràcter, i havent perdut inclòs la coherència del significat.

Tornem a seguir la processó. Darrera de *l'Apostolat* ve l'entremès o misteri de l'Hort, muntat damunt d'un baiard en la forma ordinària en què ha arribat fins a nosaltres aquesta mena d'entremesos que antigament havien sigut vius i formats per persones de carn i ossos, com ho és encara avui a Sant Vicens dels Horts el de *l'Apostolat*. Aquest misteri, com tots els altres, és d'escassíssima valor artística, va muntat damunt d'un baiard tapat amb faldellí de cotonina, sostingut per quatre bastaixos vestits amb túnica negra cordada per la cintura, amb punyets i collet de ruixa blanca. Cada bastaix, porta a la mà contrària a la amb què sosté el mànec del baiard, un descans o parpal, damunt del qual asseu o recolza l'armaçó quan el seguici està aturat. Aquests bastaixos són gent pa-

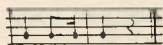
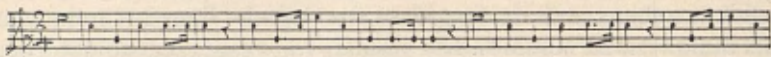
gada, d'aspecte alcohòlic, que van a fer aquella feina com anirien a fer-ne qualsevol altra de ben profana, amb vistes sols al guany, que els proporcionarà una estona de xefia a la taverna. Vaig notar que la gran majoria d'ells eren gent de fora.

Darrera del misteri de l'Hort, segueixen *els Armats*, un grup de soldats romans, armats de grossa i revinguda llança, capitanejats pel famós capità Manaies. Els armats, van vestits de soldat romà amb uniforme llogat a Barcelona; porten el cap cobert amb un casc de cartró; a l'una mà porten la llança, amb la que donen cops a terra, seguint un ritme molt pesat i monòton, que els marca un armat que fa de timbaler. També porten un trompeter. Al braç contrari al de la llança, porten un escut, paracops o amparador. El capità Manaies no porta llança ni escut; a l'una mà du una espasa desembeinada que manté verticalment amb la punxa enlaire, i a l'altra porta un petit pendonet amb les quatre inicials S. P. Q. R. al centre, inscripció a la qual el poble aplica la frase prou coneguda: «sastres pobres que robeu». Durant tot el curs de la processó els armats caminen a un pas especialíssim que té de resultar molt cansat, avançant a cada passa, no gaire més enllà d'un parell de centímetres, d'on resulta la seva marxa moltíssim lenta, fent que la processó marxi a pas molt pausat, i que la durada del seu curs arribi a unes quatre hores, mentre que a proporció del camí que recorren podria fer-se sobradament en una. Aquest pas especial dels armats, no és propi de Sant Vicens; caminen igualment els de molts altres llocs; per això es de suposar que deu tenir algun origen.

Com ja he dit, els armats, porten un timbaler, i també un trompeter. El primer toca continuament, donant el ritme del pas de la trepa, i aquesta va subratllant el ritme amb forts cops de llança a terra. El trompeter toca de tant en tant. Els armats no fan més que caminar i pegar cops de llança a terra. El capità Manaies, va al mig de les dues rengleres de soldats, i va girant i tombant amb moviments molt afectats com els del pas de la seva tropa, seguint també el ritme del timbal, bellugant lleugerament l'espasa i el pendó, fent un moviment a cada cop de llança; d'on resulta un conjunt de moviments especialíssims: sembla talment que no tingui moviment propi, i que el cop de llança sigui com una molla que en tocar-lo imprimeix força per bellugar-se, amb un gest afectat, i torna a quedar quiet en espera de l'altre cop. Parlant amb tota franquesa em va fer l'efecte d'un ninot que sols es movia apretant-li un ressort. El paper d'aquest personatge, és també bastant pesat i no deixa de

voler certa gràcia perquè tingui un caient seriós i no resulti apallat.

Toc de trompeta dels armats

Al fons de la tropa dels armats, i com presidint-los, va un altre personatge, el Centurió, el qual porta un armat a cada costat. Aquest personatge que representa el general de la tropa, va així mateix vestit de soldat romà, mes amb abillament més luxós i ric; porta casc de llautó amb crinera, no com els altres, de cartró. En arribar al cap d'un carreró que dóna davant mateix de la porta de l'església, el Centurió fa un parlament, de faïçó moderníssima que no té cap valor folklòrica; no obstant, l'apunto com a dada complementària. Diu així:

De Roma, braus soldats, l'honor triomfant
mostrem al món amb gestes victorioses;
dels Césars, la grandesa remembrant
fan via arreu les aigües victorioses.
Salve, amics, l'iris de la pau;
són nostres alabardes ben cairades
i sotmeten durament al poble brau
de la gloria assolint noves jornades.
Braus, al nostre pas tremola
fins la terra poderosa tement pel nostre esclat;
per l'imperi de Roma, clarí de guerra
braus lleons del deure ens ha tornat.
De Judea vassalls del gran imperi
som nosaltres fermes predicadors fidels;
qui es revoltí de sang, tindrà de veritat
freda mort als seus anhels.
Caminen els jueus cap a l'abim,
al mesquí galileu de mort odiant;
dissortats si cometem aital crim!
ses malvestats amb llur orgull cauran.
Sant Caifàs, Aberon i Benjamí

quins vilment la revolta han dut al poble
si els ajuda Pilat, l'etern mesquí,
d'ús de governant darà mostra poc noble.
Malhaurada de tu, Jerusalem,
cauràs com Sodoma maleïda
la sang del just, serà el teu crim etern,
quedant per tots els segles envilida.
Seguim al Nazarèt, mos braus soldats,
que fou la comanda greu que ens fou donada
per Pons Pilat, procònsul, som manats:
caigui en son cap l'afront de la jornada.
Avant, soldats, el pas marquem,
resoni l'alabarda amb gentilesa;
si a les humanes representem avant,
avant, doncs, no deferim en nostra empresa.
Nostra força és potentia com el llamp
que escampa per arreu mortal ferida;
la braó dels nostres pits el mon admira
Coratjosos soldats, avant.

Acabat aquest parlament, tornen a emprendre la marxa. Cal remarcar que així com *l'Apostolat* sols fa els seus parlaments una sola vegada, el Centurió el fa sis o set vegades en llocs indeterminats del curs. És de remarcar que aquest parlament tot i ésser de factura ben moderna, resulta bon xic incoherent en certs conceptes; s'hi veu la influència de la dicció popular. Amb tot i fer ben pocs anys que té de recitar-se aquest parlament, ningú m'ha sabut donar raó del que devia haver-se dit abans del present; per això no sé si aquest és una innovació de ben pocs anys, o bé si ja de sempre el Centurió feia un discurs, possiblement canviat pel present. En la Passió del P. Sant Geroni, surt també el Centurió; mes no fa cap mena de parlament que pugui ésser aplicable a aquest cas. És possible que el parlament del Centurió hagi estat introduït modernament, puix tot plegat resulta un bon xic desencaixat, i la primera part del mateix, fins inadecuada i desacordant amb el caràcter de la professó. Anem seguint.

Darrera dels armats va el misteri del Assots, d'escassa valor artística. Segueix al misteri dels Assots un altre misteri que representa l'Ecce Homo, igual que l'anterior, de fàbrica senzilla. A la part posterior d'aquest misteri hi ha escrita la data 1864, que deu ésser la de la seva construcció, data en què, a poca

diferència, devien ésser contruïts els altres, puix en tot el seu aspecte tenen bastant asemlança de producció. Segueix un altre misteri representant Jesús Nazarè seguit d'una Maria Dolorosa d'aspecte compungit. Darrera de la Dolorosa, entre dues fileres d'homes i joves amb ciris encesos, dels quals també en van uns quants entre misteri i misteri, segueix la Samaritana, tota abillada amb vestit llampant, i ornada amb joies i braçalets lluents, i una diadema al cap, també de lluent pedreria; porta una cantarella de metall a la mà. Aquest personatge està representat per una minyona d'uns dotze a catorze anys. A poca distància de la Samaritana, segueix una altra minyona coberta per un gran mantell, tota recollida i amb el cap mig cot, que representa Marta; al seu darrera, i a regular distància, la Magdalena, representada aiximateix per una altra minyona jove i amb posat compungit i místic com Marta. Darrera aquestes representacions de personatges bíblics, va la congregació del Sant Crist representada per un bon nombre de noies vestides de negra vesta i alta cucurulla, portant quiscuna un atribut i símbol propis d'aquesta congregació consistent en els diferents estres i atuells concernents al clavament de Crist en la creu. L'anar a portar un objecte dels de la congregació, durant tot el curs de la professó, es fa objecte de prometença, si Déu concedeix una gràcia demanada. L'any que jo vaig veure aquesta professó, un matrimoni havien fet una d'aquestes promences, ell porta al coll una pesada creu i, a més, una cadena de ferro d'uns quatre metres de llargada, fixa a un peu, la qual arrossegava en caminar, produint un têttric soroll; la penitència no era poca, puix a més de sostenir la pesant creu al coll, havia d'arrossegar la cadena que no deixava de fer el seu pes, durant l'espai de quatre hores que durava el curs de la professó no podia descansar per res. La muller portava un plat amb cendra que assenyalava amb el dit índex, posició que no podia variar durant tot el curs de la professó. Darrera de la congregació, i com presidint-la, va una grossa imatge del Sant Crist clavat en creu, sostinguda en posició vertical i portada per un brau jove, que té de fer gran esforç, tan per sostenir la pesant imatge com per mantenir l'equilibri i matar el balanç que de manera molt pronunciada produeix una imatge tan alta, en caminar. Davant del Sant Crist va una noia que representa la Verònica, sostenint una tovallola amb l'efígie de la testa de Crist. Seguidament van tres noies abillades amb llargs mentells negres, representant les tres Maries. Segueix el Sant Sepulcre, muntat damunt d'un baiard, i, igual que els altres misteris,

sostingut per quatre bastaixos de cara avinagrada. Darrera del sepulcre, i com a darrer personatge de tota la professó, va una noia representant la Mare de Déu de la Solitud. Com acabament de la professó segueix el clero, i, en últim terme, els mossos de l'esquadra.

Aquests són tots els entremesos i personatges que actualment prenen part en la típica i curiosa professó dels pobres de Sant Vicens. Antigament havia sigut molt més llarga, amb intervenció d'alguns altres personatges avui desapareguts. Entre aquests figuraven *els deixuplinants*, que era un grup d'homes que anaven nusos de la meitat superior del cos, i armats de feixugues deixuplines de corretja amb les quals s'assotaven i deixuplinaven el cos al pit i l'esquena al viu. Aquesta representació va ésser suprimida fa anys, més que pel seu caient bàrbar i primitiu, pel sentit torçat que li donaven els seus interpretadors, que més que un aspecte de sacrifici, li daven un caient eròtic, procurant sols deixuplinarse quan passaven davant d'un grup de noies, mirant d'esquitxar-les amb la sang que, per efecte del cop, sovint els sortia de les ferides. Aquest cas és bastant freqüent: quan d'una cosa minva la part espiritual, degenera en un sentit totalment contrari, i serveix la del sentit més sublim per als fins més baixos i grotescos. Un cas comparable ocorregué en la típica i coneguda professó de Setmana Santa a Súria. En aquest poble, es donava gran mèrit i es tenia com a gran honra el poder portar la imatge del Sant Crist, i a l'objecte de que no es fes a ningú objecte preferent d'aquesta honor, cada any s'encantava a mitja professó el dret de portar la imatge l'any següent. La subhasta o encantament d'aquest dret, es celebrava en un hostal que es troba al principal carrer d'aquest poble. En arribar a la porta de l'hostal, la imatge era deixada, el seu portador i acompanyants entraven dintre l'establiment, començava allí la subhasta, que durava varies hores, pujant molt sovint els oferiments de cèntim en cèntim amb l'objecte de fer que la cosa durés com més millor. Durant l'encant, els concurrents bevien de bo i millor, degenerant el que primer havia estat considerat com honor sagrada poder obtenir el portar la imatge, en una veritable festa bàquica, la qual es procurava que durés com més millor per poder beure més, i on es feien els oferiments de quantitats ben baixes per allargar l'escena, acabant en que la principal gràcia, passava del preu assolit per la conducció a la imatge, al major temps passat en l'hostal amb motiu de l'encant. També s'hagué de suprimir la subhasta de la conducció del Crist a la professó de Súria.

La processó fa el seu curs pels principals carrers del poble, hom té especial interès en que el seu curs duri la més llarga estona; és de consuetud que sempre entri a l'església tocadés les onze de la nit. Hi ha un moment en què el cap de la processó, i per efecte d'un creuament de carrers, es troba amb la part última d'aquesta; quan els armats es troben amb el Sant Crist, tots s'agenollen i estenen les armes al ras de terra en senyal de submissió.

La processó s'atura varies vegades, mentre el Centurió fa el seu parlament; i de seguida d'haver acabat aquest, torna a emprendre la marxa. Ni el nombre de vegades de repetir el Centurió el seu discurs, ni el lloc precís d'aturar-se, estan predeterminats.

Durant el curs de la processó l'apostolat canta algunes vegades varies esparces de la Passió; però tampoc són precisos el nombre ni el lloc. El cant és fet a dues veus, cosa per cert ben curiosa i interessant, puix és un cas que raríssimament es dona en els cants populars, que sempre són fets a l'uníson. La tonada és una lleugera variant del cant de la Passió prou conegut. En el cant no sols intervenen els joves que formen l'apostolat, sinó també els paisans que els acompanyen. Les cinc esparces que canten són les següents:

*Tonada de la cançó de la Passió, que canta l'Apostolat
a dues veus:*

Un di-jous Sant de cap-ves-me com es-ta... va or-de-naf
di-qui-je-ris als di-tre-bles que va-gien a la ciu-tat

A-li-tro-va-rem un ho-me amb un cen-ti Sangra a la mà

se guin lo fins a la por.ta on ven ren que en tre.rà

sol
Los dei.xe des hu.mil.ment fan lo que el mes.tre els ha dit
Van en a ofe.ru.sa.lem per qui Déu n'e.ra ser.uit

H. ll an. tant en la vi. la ca. vant els se de. mostra. rà

ren ho. me amogan a .le. gre. a amb un can. ti dai. que la mà.

Un Dijous Sant de cap vespre,
com estava ordenat,
digué Jesús a sos deixebles
que vagen a la ciutat.
«Allí trobareu un home
amb un cànter d'aigua a la mà,
seguiu-lo fins a la porta
on veureu que entrarà».

Els deixebles humilment,
fan lo que el mestre els ha dit;
van-se'n a Jerusalem
perquè Déu n'era servit.
Allí, entrant en la vila,
davant ells se demostrà,
un home amb gran alegria
amb un cànter d'aigua a la mà.

Quan Jesús fou en la taula,
segons escriu Sant Mateu,
«Esta nit, els meus deixebles,
u de vosaltres me traïreu.
El que a mí me traïrà
posarà la mà al meu plat,
i ell s'emportarà el bocí
que per mí està reservat».

Quan Judas se fou anat,
Jesucrist féu un sermó:
«Haja pau entre vosaltres
i no haja més rencor:
el que el més petit vulla
el més gran també ho voldrà,
que jo pregaré al meu Pare
vos tinga a tots de sa mà.

Quan anireu pel món
predicant la Santa Fe,
deixebles, amb el meu nom
destruireu a Lucifer.
En moçant-li la Creu mia
a on me posaran demà,
a on se vulla que sia,
amb el meu nom fugirà».

Aquesta cançó és popularíssima i conegudíssima de tot el jovent de Sant Vicens, el qual la canta amb molta freqüència durant l'any. És cançó obligada sempre que es reuneix el jovent i es fan el propòsit de cantar.

La processó dels pobres, va passar durant alguns anys una seriosa crisi, i caigué en un xic d'abandó, tant per part del poble, com per part del mateix clergat; minvà la fervor de la seva organització, i foren objecte de grans burles i befes els que hi concorrien, no per part de la gent del poble, que sempre ha vist la processó amb gran respecte, sinó per part del jovent foraster que acudia a Sant Vicens, de tots els pobles veïns amb el propòsit deliberat de fer-ne escarni. Fa alguns anys, però, que els veïns de Sant Vicens es feren el propòsit de tornar la processó al lloc que es mereix i de restaurar-la de manera adequada, portant la processó a l'estat actual. Per voluntat dels clergues de Sant Vicens, ja faria anys que la processó hauria deixat d'organitzar-se; mes el poble, ha tingut viu interès en conservar-la, emprenent pel seu compte l'organització i arranjamet de la mateixa, sense que hagi de costar cap preocupació ni despesa a l'església. El jovent es reuneix en època adequada, i es reparteixen els papers dels personatges intervinents. Cerquen també pel seu compte gent que ajudi a eixugar les despeses que produeix l'adquisició dels vestits, palmons i demés. Tota aquesta organització és intervinguda per la gent humil, al marge de la gent rica; d'aquesta circumstància li ve el qualificatiu de *processó dels pobres*.

És molt curiós i interessant ensems, trobar viva encara en un poble tan proper a Barcelona un costum medieval tan típic i característic; és molt d'alabar l'interés demostrat pels habitants de Sant Vicens dels Horts per conservar en aquests darrers temps un costum tan venerable, i castigar amb mà ferma i dura els forasters que n'anaven a fer befa. Llàstima que un sentit que tan bé parla en favor dels veïns d'aquest poble, no hagi sigut igualment sentit per tots els catalans, i traduït en gelosia per la conservació de molts d'altres costums que ja no ha pogut viure la nostra generació, en els quals hauríem pogut llegir tota la valor ètnica del nostre poble i salvat ensems un valuós tresor d'art popular, tan inimitable per la seva simplicitat i senzillesa com gran pel seu fecund poder de creació.

JOAN AMADES

Crònica

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

DESEMBRE DE 1925

CONFERÈNCIES.—El dia 4, el senyor Ignasi Folch i Girona dissertà sobre *L'obra del Xalet de la Molina*. Exposà la forma en què s'ha aconseguit convertir en realitat el que en un principi sols era un projecte. La conferència fou il·lustrada amb interessants projeccions.

El dia 18, el senyor Francesc Blasi i Vallespinosa donà una conferència sobre les seves *Impressions d'un viatge a Terra Santa*, la qual fou il·lustrada amb una nombrosa collecció de diapositives.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA.—Aquesta Secció efectuà els dies 5-8 una excursió a les serres de Prades i Montsant; el dia 8, al Papiol i voreres del Llobregat; el dia 20, al santuari d'Els Munts i castell d'Orís, i el dia 27, a Vallirana, pont del Lladoner, Sant Pons i Corbera.

SECCIÓ D'ESPORTS DE MUNTANYA.—Els dies 5, 6, 7 i 8, efectuà aquesta Secció una excursió a les muntanyes del Canigó, amb skis. Fou aquesta la primera de les excursions hivernenques d'enguany, a la qual concorregué una nombrosa colla d'excursionistes. L'itinerari fou: Vernet, Castell, Vall de Cadí, Pla Guillem, Coll de Bocacers, refugi de Bocacers, Pic de Sept Homes, Esquerdes de Rojà, Roca Colom, Mantet, Gorges de Nyer i Nyer.

Altra interessant excursió s'efectuà a la Tossa Plana de Llers, per la Vall del Segre.

Demés, un centenar d'excursionistes concorregué a la primera excursió col·lectiva d'enguany a La Molina, per tal de visitar el Xalet que acabava d'ésser inaugurat. Els dies 13 i 20, s'efectuaren també excursions col·lectives a La Molina. Hi concorreren una cinquantena de skiadors ambdós diumenges.

Els dies 25, 26 i 27 de desembre s'efectuaren excursions a les muntanyes d'Andorra i l'Ariège. Es visità el Pic d'Ascobes, el dia 26, per primera vegada a l'hivern. El cercle de Sisca i l'alta vall de Fontfreda, vers la cresta de Padrons, fou també visitat en el

curs d'aquesta interessant excursió per una nombrosa colla de skiadors.

També la Tossa Plana de Bescaran fou visitada en aquestes diades pels membres de la Secció.

Finalment s'efectuà una bonica excursió a la vall d'Eina, des de Núria, vers Err i Puigcerdà. S'assolí el Pic d'Eina.

SECCIÓ DE GEOLOGIA Y GEOGRAFIA. — El dia 6, féu aquesta Secció una excursió petrogràfica des de Vilassar de Mar a Granollers, travessant la serralada del litoral per Cabrera, Orrius i La Roca.

SECCIÓ D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA.—El dia 3, el senyor Pelegrí Casades i Gramatxes donà una conferència, continuació de la del curs anterior, sobre els últims tresors descoberts en la cambra i sarcòfag de Tuthankamen. Tractà de la civilització egípcia en l'època en que existí l'esmentat faraó; la tradició artística antiquíssima a l'Egipte; els monuments de l'imperi memfita i tebà; les creences sobre l'existència futura i les arts sumptuàries durant les dinasties xvii i xix. La relació fou il·lustrada amb projeccions dels exemplars descoberts recentment en la tomba de l'esmentat faraó.

El dia 10, el senyor Francesc Blasi i Vallespinosa, donà una conferència il·lustrada amb projeccions, sobre el tema *Notes gràfiques sobre monuments de Suïssa*.

Els dies 17 i 31, el senyor Eveli Bulbena donà unes conferències sobre *El Pessebre*.

En la primera tractà del caràcter piadós que té aquesta tradició; explicà el seu origen i les evolucions que ha sofert fins arribar als nostres dies, que han sigut moltes i molt variades, en demostració del qual projectà una nodrida collecció d'interessants diapositives. En la segona estudià els diversos aspectes del Pessebre, i demostrà que Catalunya ocupà ja des del primer temps el lloc preminent, especialment la nostra ciutat, que fou qui comptà amb la primera Associació de Pessebristes, única entitat d'aqueixa classe de què es té notícia. Acabà amb un efusiu homenatge a En Miquel Tusquelles, únic sobrevivent d'aquella antiga Associació i president honorari de l'actual.

El dia 13, s'efectuà una visita a la Casa Gremi de Revenedors.

El dia 26, s'inaugurà l'exhibició del Pessebre que l'Associació de Pessebristes de Barcelona ha instal·lat en el local del Centre, el qual podrà visitar-se fins el dia 2 de febrer vinent, festa de la Candelera.

SOCIS INGRESSATS DURANT EL QUART TRIMESTRE DE 1925.—Antoni Carol i Folcrà, Pere Sauret i Castellví, Josep Cuatrecasas, Bartomeu Puiggròs i Vall, Maurici Heusch, Jaume Surinyac i Oller, Lluís Vilaplana i Pagès, Ricart Agustí i Monsec, Pere Viñes i Santillana, Francesc d'A. Martin i Julià, Ernest Tell i Novellas, Jaume Ràfols i Palau, Enric Marsans i Comas, Maria Cantarell i Cornet, Antoni de Sabatés i Vila, Josep Bofill i Benessat, Antoni Torres i Fillola (delegat a Sitges), Martí Carbonell i Juanico, Marià Bigorra, Jaume Agustí i Montsech. Frederic Puigmartí i Planas, Albert Puig i Palau, Josep M. Ferran i Andreu, Carles Cabarrocas i Butsems, Rogeli Comas i Ullés, Camil Llimós i Aubí, Ramon Costa i Gimenez, Carles Marquès i Maristany, Domènec Gusi i Cañibell, Antoni Mariño i González, Josep Torrella i Espuy, Delmir de Caralt i Puig, Jordi de Balanzó i Cabot, Agustí Marin i Bertran de Lys (delegat a Madrid), Josep Ravès i Vives, Narcís Amigó, Joan Serrallach i Julià, Mercè Carreras i Martí, Joan Serra i Pujol, Ignasi Carner, Jordi Soler i Cabot, Carles Bertrand i Coma, Antoni Trinxet i Pujol, Emili Sala i Pibernat, Joaquim Vilaseca i Ribera, Josep Pi i Serra, Anna Bader, Joan Crespi i Martí, Francesc de Balanzó i Cabot, Antoni Malaret i Vilar, Joan Rolduà i Casals, Boris David i de Nolcken, Emili Aguilar i Barbany, Ramon Soler i Casanovas (delegat a Manresa), Emili Bofill i Benessat, Felip Bofill i Benessat, Francesc Rodon i Cavaller, Guillem Roger i Pujadas, Alfred Stussel, Frederic Foerster i Josep M.ª Rolduà i Casals.

Noves

ELS CAMINS DE MONTSERRAT.—El CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA, per tal d'evitar en l'esdevenidor possibles desgràcies com la que fa alguns dies s'esdevingué a uns excursionistes, ha pres l'acord d'assenyalar els camins de la muntanya de Montserrat i de desbrossar els que, per trobar-se actualment massa tapats, són desorientadors. A tal fi ha fet les gestions necessàries prop del P. Abad del Monestir i dels senyors Enginyers de Monts, els quals han ofert incondicional ajut al projecte i han donat tota mena de facilitats perquè l'assenyalament sigui ben aviat un fet. Tot seguit serà començat l'assenyalament dels camins més difícils.

TAULES

ÍNDIX TOPOGRÀFIC

(Els números indiquen les pàgines)

- Abissínia, 8, 157.
 Abruzos, 159, 160.
 Acin, 205.
 Acumuer, 202, 204, 205, 215.
 Adraent, 219, 223.
 Adrall, 218, 220.
 Àeng, 159.
 Afganistà, 55, 159, 160.
 Africa, 9, 10, 40, 42, 45, 86, 109, 151, 281, 282, 286, 291, 292, 295, 300, 302, 309, 315, 316, 320, 326.
 Agell, 228.
 Agneaux, 325, XVI.
 Agramunt, 273.
 Aguarè, 204.
 Aguda, 271.
 Agudes, 225.
 Agulles, 250, 252.
 Ahmar-Kadu, 308.
 Aigle, 140, XVI, XVIII.
 Aiguadora, 59, 97.
 Aiguafreda, 94, 144, 162.
 Aigulles, 170.
 Allefroide, 103, 104, 106, 107, 137, 325, IX, XVII.
 Ain Yagut, 293.
 Aisa, 202, 203, 205, 206, 210.
 Aitona, 66.
 Aix-les-Bains, 74, 75, 87.
 Alacant, 147.
 Alaó, 182, 183.
 Alas, 220.
 Albet, 221.
 Albons, 272.
 Alcanar, 94.
 Alella, 94.
 Alemanya, 21, 156, 166.
 Alentorn, 272.
 Alexandria, 168.
 Alfacs, 63.
 Alfàr, 40.
 Alfara, 92, 95, 128.
 Alger, 16, 40, 153, 282, 285-287, 289, 290-293, 304, 309, 320, XLIV-XLVI, XLVI.
 Alins, 126.
 Alinyà, 222, 223.
 Alix, 168.
 Almatret, 94.
 Alos, 77.
 Alp, 77.
 Alpe, 76.
 Alpe de Villar d'Arene, 325.
 Alps, 18.
 Alps, 8, 11-15, 19-22, 28, 29, 45, 47-55, 59-61, 63, 64, 67, 68, 74, 86-89, 91, 93, 99, 100, 107, 109, 120, 122, 124, 127-130, 137, 148, 149, 151-156, 159, 162-164, 167, 168, 170, 276.
 Alsina, 223, 271.
 Allemont, 162.
 Amat i Pagès, 233.
 Amdalema, 96.
 Amèrica, 8, 18, 45, 59, 60, 62, 63, 68, 86, 167.
 Ametlla, 98.
 Amienz, 170.
 Ampezzo, 324.
 Amsterdam, 166.
 Anatòlia, 159.
 Anayet, 203, 209, 210.
 Andes, 9, 18, 45, 50-52, 96, 130, 150, 153, 159.
 Andren-Aul, 90.
 Andorra, 55, 59, 60, 77, 112, 113, 126, 128, 130, 160, 161, 218-221, 275, 350.
 Aneto, 76.
 Angelé, 205.
 Anglasse, 208, 209.
 Anglaterra, 29, 155.
 Anniviers, 14.
 Anoves, Les, 270.
 Anserall, 221.
 Ansó, 204, 207, 215.

- Antilles, 10, 292.
 Anyà, 272.
 Anzàigo, 208.
 Añaza, 203.
 Apenins, 14, 17, 52, 93, 100.
 Arabell, 219, 221.
 Aràbia, 8, 16.
 Araches, 166.
 Aragón, 203-207, 209-213, 215.
 Aragués, 204, 205.
 Arakan, 12.
 Aran, 12, 21, 38, 39, 43, 44, 47, 51, 55,
 57, 58, 60, 66, 77, 79, 83, 84, 89, 103,
 116, 119, 122, 124-126, 128, 162, 164,
 167, 179.
 Arañones, Els, 205, 208, 210.
 Aratores, 205.
 Arba, 16.
 Arbós, 93, 100.
 Arbúcies, 225.
 Arc, 48.
 Arcabell, 59, 216, 219, 221.
 Arcada, 240, 241, 243, 244, 246, 251,
 259, XLI, XLIII.
 Arcelin, 74.
 Arduix, 221.
 Arenys, 94.
 Ares, 55, 218-222.
 Areu, 77, 126.
 Arfà, 219, 220.
 Arfiáu, L', 312.
 Arga, 204.
 Argèlia, 9, 16.
 Argentièra, 68, 76, 323, 324.
 Argentina, 9, 18, 51, 171.
 Argenton, 94, 226, 232.
 Argestues, 220.
 Argolell, 221.
 Argues, 206.
 Ariège, 41, 63, 75, 79, 174, 178, 350.
 Arinsal, 77.
 Armènia, 18.
 Arnes, 92.
 Arola, L', 95.
 Aromounes, 17.
 Arraguàs, 204, 213.
 Arriba, 211.
 Arrolletas, 203, 209.
 Ars, 218, 219, 221.
 Arseguel, 216, 218.
 Arsine, 325.
 Artà, 245.
 Artesa de Segre, 18, 26, 267-270, 273.
 Arties, 75, 126.
 Artiga de Lin, 89.
 Arves, 107.
 Arvieux, 168.
 Ascobes, 350.
 Asia, 16, 18, 51, 86, 120, 153, 159, 162.
 Asosa, 129.
 Asnurri, 218, 221.
 Aspà, 90.
 Aspe, 202, 204, 208, 209.
 Assam, 12.
 Assis, 226.
 Astazou, 75, 323.
 Atlàntic, 45, 91.
 Aubach, 222.
 Aubas, 222.
 Aubens, 218, 270-272.
 Aurès, 152, 294, 295, 301, 308.
 Aurin, 202, 207.
 Auris, 47.
 Ausas, 221.
 Ausetània, 82.
 Aussais, 167.
 Austria, 63, 87, 153, 166.
 Auteret, 47.
 Auzat, 75, 77, 179.
 Avalanches, 104, VIII.
 Avance, 21.
 Avellanet, 221.
 Avenche, 21.
 Avenza, 21.
 Ax, 55, 75.
 Ax-les-Thermes, 323.
 Ayats, 109.
 Bacella, La, 270.
 Badgastein, 87.
 Bagà, 31, 58, 99, 225.
 Baget, 126.
 Bagerque, 89, 162.
 Bages, 19, 27, 93.
 Bagnères de Luchon, 76.
 Balaguer, 273.
 Balaitous, 210, 215, 322.
 Balcans, 17, 19, 51, 100, 151, 153.
 Bâle, 55.
 Balears, 42, 320.
 Balenyà, 162.
 Balira, 41, 59, 216, 218-222.
 Banyeres, 223.
 Bans, 104, 105, 107, IX, XVII.
 Barbastre, 184-186, 191, 193.
 Barcedana, 66.
 Barcelona, 31, 42, 57, 72-77, 81, 82, 112,
 113, 147, 165, 167, 169, 174, 176, 185-
 187, 194, 199, 220, 223, 232, 321-325
 328.
 Baridà, 216, 219.
 Baridana, 31, 32.

- Baronia de Rialp, 272.
 Barre des Ecrins, 103, 104, XVII.
 Barruera, 12, 122.
 Barthélemy, 77.
 Basses, 240, 244, 249.
 Basseta, 218.
 Bassoles, 218.
 Bastanist, 31.
 Bastareny, 99.
 Bastets, 98.
 Bastida, La, 218, 222.
 Bastida d'Ortons, 222.
 Bastiments, 32.
 Batua, 289 292-294, 301.
 Batum, 50.
 Bauges, 126.
 Baviera, 145, 153.
 Beaufort, 166, 286.
 Bec de l'Home, XVI.
 Begues, 40, 110, 233-236, 238, 240, 243,
 245, 246, 249, 251, 256.
 Bekaa, 153.
 Belutxistan, 159.
 Belledonne, 122.
 Bellfort, 272.
 Bellestar, 221.
 Bellpuig, 80.
 Bellpuy, 220.
 Bellver, 31, 59, 99.
 Belvedere, 14, 15.
 Benasc, 76, 144.
 Bengala, 153.
 Berany, 66.
 Berarde, La, 103, 104, 108, 109, 132,
 137.
 Berd, El, 312.
 Berdun, 204.
 Beren, 220.
 Berga, 55, 58, 63, 64, 101, 126, 167.
 Bergadà, 42, 53, 89, 121, 123, 218, 225,
 228, 230.
 Bergosa, 205, 206.
 Berlin, 81.
 Bertí, 40.
 Besalú, 40.
 Bescaran, 218-220, 222.
 Bescos, 205.
 Besines, 75.
 Besós, 98.
 Besse, 162.
 Beyruth, 110.
 Bienvenu, 170.
 Bigues, 98.
 Bilbane, 293.
 Bionnassay, 75, 76, 323, 324.
 Biosca, 268, 269.
 Biou-Artigues, 77, 202.
 Birmandreis, 291.
 Bisaurin, 210.
 Biscarbó, 220.
 Biscurri, 268.
 Biskra, 109, 293, 294, 301, 302, 305, 306,
 308, 309, LI-LIV.
 Blanes, 94.
 Blidet Amar, 309.
 Bocacers, 350.
 Boege, 91.
 Bogotà, 18, 86, 97.
 Bohèmia, 166.
 Bohi, 183.
 Bohil, 77.
 Boix, 223.
 Bolívia, 86.
 Bolonya, 143.
 Boloriu, 223.
 Boltrera, 223.
 Bolvir, 101.
 Bolzano, 324.
 Bompard, 167.
 Bona Esperança, 157.
 Bonaigua, 51, 55.
 Bonica, 210.
 Bonmatí, 63.
 Bonne Pierre, 108, 131.
 Bonne Ville, 61.
 Bons, 47.
 Borau, 202, 203, 205, 213.
 Bordes, Les, 60, 89.
 Bordeus, 166, 327.
 Bordius, 124.
 Borgonya, 166.
 Borne, 323.
 Borredà, 97, 122.
 Borregil, 211.
 Bosna, 152.
 Bossons, 75, 76, 324.
 Bossost, 89.
 Boumort, 218, 219, 222.
 Bourg d'Arud, 102.
 Bourg Madame, 323.
 Bourg d'Oisans, 102, 325.
 Bourg Saint-Maurice, 22, 23, 91.
 Bourget, 74.
 Boxols, 268, 271, 272.
 Breda, 166.
 Bregós, 270.
 Brenner, 48-50, 55.
 Bretxa de Rolland, 323.
 Briançó, 47, 55, 68, 87, 99, 102, 122, 143,
 167, 325.
 Brignoud, 67.

- Bruch, 233, 266.
 Brugués, 239.
 Bruges, 166.
 Brull, 165.
 Bucaramanga, 97.
 Bucuesa, 203, 212, XXXIV.
 Buisson, 170.
 Bulgària, 17.
 Burch, 221.
 Burgener, 324.
 Burgos, 186.
 Burriach, 232.
 Busarea, 287, 291.
 Butan, 19.
 Butzenspitze, 324.
 Buzarea, 291.

 Cabanotes, 216, 218.
 Cabilies, 9, 54, 152-156.
 Cabirol, 32.
 Cabó, 216, 219, 222.
 Cabrera, 94, 351.
 Cabrils, 94.
 Cadaqués, 228, 283.
 Cadí, 21, 27, 30-33, 63, 146, 218, 219,
 222, I-III.
 Cadí de Post, 218, 222.
 Calaf, 54, 122, 270, 272.
 Caldes, 183.
 Calella, 225.
 Califòrnia, 53, 153, 167, 168.
 Calvinyà, 218, 219, 221.
 Camarasa, 65, 66.
 Cambrils, 94, 185, 218.
 Camòmia, 21.
 Camp de Tarragona, 230.
 Campanales, 211, 212, 214.
 Campània, 155.
 Campbielh, 77.
 Campdevàrol, 60, 63.
 Campgràs, 234, 239, 249, 266.
 Campmajor, 221.
 Camprodon, 28, 33, 34, 36, 37, 42, 45,
 55, 58, 60, 61, 91, 99, 109, 122, 126,
 162-165, 167, 169.
 Canal Roya, 204-206, 209-212.
 Canazei, 324.
 Canelles, 219, 222, 223.
 Canejan, 89, 101, 124.
 Canet, 94.
 Canfranc, 202-207, 210-213, 215, XXXII.
 Canigó, 20, 40, 63, 113, 308, 350.
 Canillo, 126.
 Cànoves, 40, 98.
 Cantal, 76.
 Cantalera, 211.

 Cantó, 218, 219.
 Cap de Creus, 53.
 Capdella, 65, 66, 101, 122.
 Capellades, 63, 78.
 Capsacosta, 92, 93.
 Capsec, 92.
 Caqueza, 97.
 Carbonera, 268.
 Cardener, 18, 28, 47, 66, 89, 91, 96, 167,
 169, 218, 219, 268, 271
 Cardina, 16, 98
 Cardó, 91.
 Cardona, 18, 47, 57, 63, 79, 96, 100.
 165, 223.
 Caríntia, 154.
 Carlit, 20.
 Carlosama, 130.
 Carmeniú, 221.
 Càrpatz, 18.
 Carrelet, 103.
 Carrer Subirà, 17.
 Cartoixa, 152, 154.
 Carxol, 246.
 Casals, 266.
 Cascades, 53.
 Casetes, 271.
 Caspi, 152.
 Casset, Le, 325.
 Castanyeda, 155, 156.
 Castelnau, 134, XIII
 Castell, 16, 98, 350.
 Castell de l'Aguda, 271.
 Castell d'Orís, 350.
 Castellar, 98, 222.
 Castellar de la Muntanya, 125.
 Castellar de Nuc, 26, 94, 95, 101, 119
 123, 160.
 Castellas, 219-221.
 Castellbó, 216-218, 220-223.
 Castellciutat, 218, 220.
 Castelldefels, 94.
 Castellfullit, 94, 267-270.
 Castelló, 232.
 Castells, 222, 268,
 Castiello, 205, 206.
 Castillo Achert, 210.
 Catxemira, 86.
 Catlleres, 63.
 Caucàs, 18, 50, 55, 90, 91, 100, 119, 127,
 130, 150, 153.
 Caudanchu, 204, 206, 208.
 Cauterets, 41, 144 323.
 Cava, 31, 32.
 Cayetano, 243-245, 251, XXXIX.
 Cenar, 211.
 Cenarbe, 205.

- Cenill, 273.
 Cenis, 48-50, 55.
 Centelles, 162, 326.
 Cerbère, 281, 323.
 Cerdanya, 42, 55, 87, 91, 110, 120, 165,
 169, 217, 218, 220, 230.
 Cerveres, 223.
 Ceró, 273.
 Cervin, 132, 144.
 Cestercans, 77.
 Chambery, 74, 82.
 Chambotte, 74.
 Chambran, 325.
 Chamonix, 75, 76, 87, 323, 324.
 Champagny, 23, 24.
 Chapeau du Capucin, 137.
 Chardon, 103.
 Chardonnnet, 324.
 Charmoz-Grepon, 324.
 Chartreuse, 102.
 Chasseforêt, 74.
 Château-Queyras, 168, 171.
 Chatelleret, 132.
 Chaudolin, 129.
 Chavière, 74.
 Cheagga, 310.
 Chershell, 286.
 Cheval Rouge, 137, XIII.
 Chevrières, 74.
 Chiniprès, 209.
 Chiquinquina, 18, 97.
 Chott Farfària, 310.
 Chott Melrir, 310.
 Chott Merouan, 310, 311.
 Cija, 27, 88.
 Cinca, 184.
 Ció, 268.
 Cisa, 109, 147.
 Cisquer, 223.
 Civis, 129, 218, 219, 221.
 Claux, Les, 325.
 Clot de l'Homme, 325.
 Clot des Cavales, XVII.
 Clota, La, 95.
 Cluses, 61.
 Colòmbia, 18, 55, 86, 96, 130.
 Colorado, 8.
 Collarada, 206.
 Collbató, 40.
 Coll d'Arnat, 223.
 Coll de Nargó, 123, 222, 223.
 Coll de Cambrils, 223.
 Coll del Rat, 273.
 Collfret, 273.
 Collegats, 55.
 Collet del Vent, 47.
 Collell, 218.
 Coll Maleit, 76.
 Collsacabra, 179.
 Coma, 12, 21, 220.
 Comabona, 31, 32, 218, 271
 Coma Pedrosa, 77.
 Combeynot, 142.
 Combloux, 324.
 Comiols, 18, 268, 272.
 Comte, 218.
 Conca de Barberà, 230.
 Conca de Meyà, 272.
 Conca de Tremp, 18, 99, 120, 191, 218,
 268, 272.
 Conflent, 42.
 Congost, 94, 162.
 Conques, Les, 218.
 Constantina, 292, 293.
 Constantinobla, 110.
 Contrin, 324.
 Corbera, 88, 350.
 Corbera de Llobregat, 94.
 Cornellana, 223.
 Coromina, 96.
 Coronelle, 324.
 Corral Nou, 246, 247, 249, 266.
 Corredor, 40.
 Còrsega, 14, 15, 52, 93, 155, 156.
 Cortiuda, 269.
 Coscó, 271.
 Coscollet, 271.
 Costabona, 53.
 Costa Brava, 91, 113, 225, 228, 321.
 Costelada, 77.
 Costes, Les, 27.
 Côte Longue, 141.
 Coumelie, 75.
 Coup de Sabre, 106.
 Cova Fumada, 250.
 Creste, 129.
 Creu, 88.
 Creus, 218, 228, 283.
 Crimea, 18.
 Cruïlles 144.
 Cubells, 268.
 Cuberes, 222.
 Cuca, 208.
 Cumbal, 130.
 Custoges, 179.
 Cusy, 74.
 Daghestan, 119.
 Dalle Castelnau, 134, XIII.
 Dalle des Autrichiens, 135, XIII.
 Damians, 245.
 Danaquil, 8.

- Danubi, 154, 313.
 Darial, 50.
 Decumanus, 299.
 Delfinat, 46, 47, 102, 142, 167, 168, 325.
 Demi-Quartier, 167.
 Dervant, 90.
 Déserts, Les, 74.
 Devuly, 126.
 Diable, 103.
 Digne, 154.
 Dijon, 113, 166.
 Djedi, 310.
 Djema Djedid, 288.
 Djemila, 293.
 Djenina, 286.
 Djerid, 311.
 Djezair, 286.
 Djrougon, 19.
 Djurjura, 285, 293.
 Diosaz, 324.
 Dobroudja, 18.
 Doigt, 135.
 Doigt de Dieu, 138, 139.
 Dolomites, 324.
 Dôme de Neige, 107, 108, 131.
 Doncell, El, 271.
 Dora Riparia, 55.
 Dorada, La, 96.
 Doria, Andrea, 286, 292.
 Dos d'Ane, 135, XIII.
 Doubs, 327.
 Drac, 47, 55, 126, 127.
 Draken, 90.
 Drave, 154.
 Drôme, 126.
 Duesaigües, 97.
 Dul Qornein, 315.
 Durance, 13, 99, 122.
 Durango, 86.
 Eaux-Chaudes, 77
 Ebre, 53, 66, 123, 204.
 Ecrins, 101, 103-109, 131, 136, 137, 139.
 Egeu, 17, 159.
 Egipte, 180, 289, 351.
 Eina, 351.
 Eisseespitze, 324.
 Elne-sur-Tech, 109.
 Embrun, 13.
 Embrunais, 13, 169.
 Empalme, 67.
 Empordà, 18, 19, 26, 93, 94, 113, 230, 321.
 Emporion, 113.
 Enfer, 215.
 Engullasters, 77.
 Equador, 86, 129, 130, 157.
 Erg, 310.
 Eroles, 182.
 Err, 351.
 Escòcia, 160.
 Escot, 209.
 Escunyau, 126.
 Espahent, 221.
 Esparraguera, 110.
 Espata, 203, 205, 215.
 Espingo, 76.
 Esplovins, 216.
 Espplugues de Llobregat, 145.
 Escarrà, 267.
 Essera, 66.
 Estada, 183.
 Estamariu, 220.
 Estangento, 66.
 Estany Fourcat, 75.
 Estanyets, 178.
 Estarrun, 207.
 Estats, 77, 225.
 Estats Units, 53.
 Estaubé, 75.
 Estax, 77.
 Estetareny, 221.
 Esteles, 266.
 Esterri d'Aneu, 55, 77.
 Estíria, 63.
 Estrasburg, 166.
 Estremós, 222.
 Estun, 204, 205, 209.
 Etages, 103, 105.
 Etançons, 103, 131-138, XII, XIV.
 Eurasia, 113.
 Everest, 82, 90, 231.
 Extremadura, 159.
 Eychanda, 325.
 Ezcarra, 203, 210, 212.
 Fache, 322.
 Faig, 32.
 Faig General, 41.
 Faió, 32.
 Falconera, 257, 265, 267.
 Falset, 161.
 Fanes, 90.
 Fanilla, 266.
 Far, 224.
 Farga de Moles, 59, 221.
 Farga Vella, 59.
 Fargas, 59.
 Fatjó, 226.
 Faucinguy, 166.
 Fayet, Le, 323.
 Fayet Saint Gervais, Le, 75, 324.

- Ferla, 40, 233, 234, 237, 251, 257 262-267, XLIII.
 Ferrera, 221.
 Ferreria, La, 220.
 Ferreries, 190.
 Fífre, 105.
 Figaró, 40, 101, 161.
 Fígols, 63, 64, 97, 101, 165, 222 223.
 Filipines, 8.
 Finestres, 40.
 Flamisell, 19, 66, 99.
 Flambeau, 108.
 Flandes, 29, 126, 166.
 Florència, 51, 143, 226.
 Foix, 73, 247.
 Folquer, 273.
 Fomeque, 97.
 Font Canaleta, 174-176, XX.
 Pontfreda, 350.
 Foradada, 273.
 Forat d'Organyà, 216.
 Formigal, 203, 204, 209, 210.
 Forn, 223.
 Fornois, 160, 223.
 Forqueta de Piedrafita, 322.
 Fraga, 185, 186.
 Fragata, 234, 235, 239, 257, 266.
 Frejus, 48.
 Freney, 47.
 Preser, 28, 55, 59, 60, 63, 99.
 Freyta, 220.
 Fumanya, 97.
 Fusagasuga, 97.

 Gabardito, 205, 206, 213.
 Gabas, 77, 202, 210.
 Gabietou, 75, 323.
 Galibier, 142, 325.
 Galisse, 48.
 Gállego, 202, 210, 216.
 Gallifa, 98.
 Gallifet, 170.
 Gambia, 78, 326.
 Gandesa, 100.
 Garcipollera, 204-206.
 Girona, 89.
 Garraf, 91, 233, 234, 241, 249, 250, 264-267.
 Garriga, La, 40, 94, 98, 161.
 Garrigues, Les, 12, 66, 94.
 Garrotxa, 161, 230.
 Gas, 204.
 Gascunya, 21, 42.
 Gaspard, 143, XVI.
 Gastein-es-Bains, 87.
 Ga, eul 21, 41, 151, 322, 323.
 Gaüter, 75.
 Gavà, 230, 236, 238, 257.
 Gavarnie, 75, 76, 144, 323.
 Gavarra, 268, 272.
 Gedre, 75, 76.
 Gelida, 80.
 Genépy, 74.
 Genevois, 126.
 Genève, 47, 48, 50, 55, 86.
 Génova, 109, 226.
 Geòrgia, 50, 55, 153.
 Gerbats, 75.
 Ges, 222.
 Giffre, 169.
 Ginebra, 91, 126, 169.
 Giols, 218.
 Girardot, 96.
 Girona, 65, 73, 81.
 Girones, 81, 165, 230.
 Girul, 130.
 Gisclareny, 14, 19, 27.
 Glacier Blanc, 107, 108, XI.
 Glacier Carré, 107, 132, 134, 136, XII.
 Glacier Noir, 106, 107.
 Golf Pèric, 50.
 Gombreny, 57, 60, 122.
 Gos, 271.
 Gosol, 16, 27, 31, 57-59, 88, 90, 93, 95, 122, 128, 160, 165, 167.
 Gosolans, 31.
 Gouter, 76, 323, 324.
 Gramós, 220.
 Gran Pic, XII, XV, XVIII.
 Granada, 82.
 Granadella, 94.
 Grande Ruine, 325.
 Grands Charmoz, 324.
 Grands Mulets, 324.
 Grangettes, 325.
 Granja, La, 66.
 Granollers, 19, 67, 161, 167, 351.
 Granyena de les Garrigues, 93, 94.
 Gratallops, 94.
 Grau, 233.
 Grau d'Olliana, 216, 217, 219, 222.
 Graus, 76, 191.
 Grave, La, 76, 136, 141, 143, 325, XIX.
 Grècia, 226.
 Gredos, 19.
 Grenoble, 47 55, 62, 63, 68, 76, 86 87, 91, 102, 142, 143, 166, 168, 323-325.
 Gresivaudan, 46, 66, 68, 122, 124, 154.
 Groslet, 31, 225, 228.
 Gr sons, 129, 166.
 Grosin, 203, 206,
 Guachetà, 97.

- Guachucal, 130.
 Guadarrama, 18.
 Guaduas, 97.
 Gualba, 98, 179.
 Gualter, 271 272.
 Guanajato 86.
 Guara, 215.
 Guàrdia, 99, 272.
 Guàrdia d'Ares, 221.
 Guardiola, 63, 165, 270, 271.
 Guateque, 97.
 Guerrah, El, 292, 293.
 Guil, 13.
 Guilanyà, 47.
 Guillerries, Les, 73, 165, 179, 223-225.
 Guillestres, 13.
 Guinea, 78.
 Guisanne, 91, 143.
 Guiscard, 167.
 Guixers 12, 18, 21, 97.
 Gyanssé, 130.

 Hallanz, 323.
 Ham, 167.
 Hamma, 289, 291, 292, XLV.
 Hautecombe, 74.
 Heas, 75, 76.
 Hecho, 207, 215.
 Hérat, 55.
 Heres, Les, 221.
 Himalaia, 8, 12, 19, 45, 149, 153, 156,
 158, 159.
 Hix, 87.
 Hodua, 293.
 Hoggar, 8, 312, 314.
 Holanda, 126, 166.
 Honda, 96.
 Hongria, 42.
 Horta, 92, 225.
 Horta de Sant Joan, 57, 93, 94, 161.
 Hospitalet de l'Infant, 94.
 Hossue, 323.
 Hostalets de Tost, 218, 222.
 Huelva, 328.
 Huez, 47.
 Hutte, 324.

 Igharhar, 312.
 Igualada, 93.
 Ilaman, 314.
 Iles, 130.
 India, 12, 45, 50, 86, 159, 160, 167.
 Indo-Xina, 8, 12, 118, 120, 150, 152,
 153, 156, 160, 292.
 Indo-Koush, 55, 130, 159.
 Indus, 57, 130.

 Infern, 32.
 Inn, 46, 154.
 Insbruck, 55, 86, 154.
 Insulàndia, 86.
 Interlaken, 87.
 Ip, 204, 210-212, 215, XXXIII-XXXV.
 Ipas, 204, 206.
 Ipiales, 130.
 Iran, 10, 50, 119, 151, 156.
 Isàbena, 181.
 Isere, 47, 48, 55, 102, 126, 167.
 Iseria, 210-212.
 Isona, 122.
 Ispahan, 86.
 Itàlia, 13, 45, 48, 51, 78, 106, 109, 113
 129, 143, 160, 196.
 Ixnés, 204.
 Izarbe, 207.
 Izas, 204-206, 209-212.

 Jaca, 202-207, 215.
 Jasalsa, 323.
 Jaurà, 61.
 Java, 8.
 Jemen, 8, 10.
 Jericó, 130.
 Joanetes, 92.
 Johanesburg, 86.
 Jonction, 75.
 Jossa, 160, 223.
 Juf, 129, 130.
 Junyent, 221.
 Jura, 52, 53, 61, 126, 163.

 Kabllia, 285, 293, 302.
 Kabul, 55.
 Kafiristà, 159.
 Kamp-Dzong, 90.
 Kantara, El, 293, 301, 309.
 Karersee, 324.
 Kartjatenkaia, 90.
 Kasbah, 289, 290.
 Kasbek, 50.
 Kenia 9, 10, 157.
 Kheir-ed-Dine, 286.
 Khenchela, 294, 295.
 Killimandjaro, 9 10, 149, 157.
 Kirgisos, 16.
 Kirkonose, 112.
 Königspitze, 324.
 Koronche, 130.
 Koura, 152.
 Kralis, 90.
 Kesentina, 295.
 Kurdestà, 151.
 Kutais, 50.

- Labaix, 182.
 Ladrões, 208, 210.
 Lambesa, 40, 282, 292, 294-296, 300, 301, L.
 Lana Mayor, 203, 205.
 Lancashire, 155.
 Lancey, 68.
 Lans, 47.
 Lapazuso, 203, 211.
 Larrosa, 204, 205, 206.
 Laruns, 77.
 Latorre, 220, 221.
 Latour, 322.
 Laucás, 209.
 Lausanne, 42.
 Lauteret, 102, 142, 325.
 Lavança, 216, 217, 219, 223.
 Leh, 130.
 Leipzig, 113.
 Lemercier, Abel, 325.
 Les, 89, 126.
 Lescar, 208.
 Letrás, 213.
 Leysin, 143.
 Lhassa, 130.
 Lhatse-Dzong, 90.
 Liban, 152, 153.
 Lierde, 203, 206.
 Lió, 47, 51, 74, 75, 103, 166, 323.
 Lionès, 166.
 Liserin, 203, 205, 209, 210, 213.
 Literola, 76.
 Litoral, 73.
 Liverpool, 155.
 Livet, 68.
 Livron, 325.
 Lognan, 76, 323, 324.
 Londres, 80, 113, 145.
 Lory, 107.
 Loseras, 211.
 Loubet, 170.
 Lourdes, 75, 76, 323.
 Lovaina, 166.
 Lord Subirà, 19.
 Luchon, 76, 79, 83, 144, 179, 323.
 Lugano, 154.
 Lungières, 324.
 Luxemburg, 166.
 Luz, 75, 323.

 Llacuna, La, 73
 Lladurs, 47.
 Llafranch, 225.
 Llanera, 271.
 Llardecans, 94.
 Llèmana, 110.

 Llenguadoc, 161.
 Llesp, 183.
 Lletó, 222.
 Llevaneres, 144.
 Lleyda, 11, 14, 38, 53, 66, 73, 77, 182, 187-190, 193, 195, 196, 198, 199, 202, 230.
 Llinàs, 40, 63, 98.
 Llirt, 221.
 Llívia, 123.
 Llobregat, 16, 28, 59, 63, 96, 97, 99, 165 167, 169.
 Llobregós, 267, 268, 270.
 Llovera, 223.
 Llucena del Cid, 101.
 Llussanès, 18, 123, 230.

 Mácot, 25.
 Machetà, 97.
 Madecourbe, 77.
 Madrid, 42, 82, 113, 188, 189, 199, 328.
 Madritschspitze, 324.
 Magdalena, 96, 121, 203.
 Magland, 166.
 Magnin, 170.
 Mahó, 148.
 Maigní, 79.
 Majland, 169.
 Maladeta, 76.
 Malcaràs, 75.
 Malgrat, 94, 220.
 Malta, 226.
 Mallorca, 42, 112, 285, 320, 328.
 Mamiisson, 50.
 Manchester, 155.
 Manlleu, 162.
 Manresa, 42, 63, 79, 96, 165, 180, 230.
 Mantet, 350.
 Manyanet, 129.
 Mar Negre, 50.
 Maranges, 41.
 Marañán, 213, 215.
 Mercadau, 322.
 Marcobau, 273.
 Marcuna, 294, LI.
 Maresma, 93, 94.
 Marina, 19, 91.
 Marlens, 167.
 Marmolata, 324.
 Marrana, 30, 146.
 Marroc, 152, 291, 304.
 Marsella, 171, 320.
 Martelat, 77.
 Martin, 170.
 Martinet, 31 99.
 Martinica, 167.

- Martorell, 40.
 Martorelles, 98.
 Mascula, 294.
 Masies, Les, 222.
 Massai, 151.
 Masnou, 94.
 Masroig, 223, 264.
 Massana, La, 77, 222.
 Massanés, 90, 98.
 Massanet de Cabrenys, 179.
 Massanet de la Selva, 58.
 Matagalls, 109, 110, 224.
 Mataró, 67, 94, 326.
 Matifu, 290, 292, 320.
 Matterhorn, 144.
 Mauberme, 77.
 Maurienne, 48, 67, 68, 98, 99, 118, 122, 124.
 Mauritània, 285.
 Mayals, 94.
 Meca, 291, 294.
 Medina, 97.
 Mediona, 78, 109.
 Mediterrània, 9, 45, 91, 161, 283, 286, 290.
 Medjana, 293.
 Medracem, 293.
 Megeve, 167, 324.
 Meggari, 312.
 Melrir, 311.
 Menorca, 148, 285, 320.
 Menorias, 210.
 Meije, 101, 103, 107, 109, 131-134, 136, 138-143, X, XII, XIV, XVI, XVIII, XIX.
 Mequinensa, 67.
 Merdansol, 97.
 Merdàs, 19.
 Mer de Glace, 75, 323.
 Mesopotàmia, 9, 18, 152, 160.
 Mestia, 119.
 Mèxic, 86, 167.
 Meyà, 268, 272.
 Meyries, 170.
 Mìa, 312.
 Midi d'Ossau, 77, 210, 215.
 Miensy, 167.
 Milà, 143.
 Milieu, 324.
 Milo, 78.
 Ministrells, 221.
 Mirabet, 93.
 Mirambell, 270.
 Miranella, 271.
 Miravall, 220.
 Misurina, 324.
 Modane, 74.
 Mogent, 98.
 Moissac, 42.
 Moixaró, 32.
 Mola, 219, 223.
 Molina, La, 32, 110, 114, 143, 144, 147, 174-176, 178, 228, 326, 350.
 Molines, 169-171.
 Molins, 66.
 Mollet, 94, 161.
 Moncada, 179.
 Moncaup, 88, 98.
 Moneda, La, 245.
 Monèlier-les-Bains, 325.
 Mongat, 94.
 Mongirod, 24.
 Mongols, 17.
 Monistrol, 40.
 Monjos, 204, 228.
 Mont, 48.
 Montanicell, 219, 222.
 Montant, 222.
 Montanvers, 324.
 Montargull, 223, 272, 273.
 Montarnedo, 188.
 Mont Blanc, 75, 76, 107, 112, 122, 137, 232, 322, 324.
 Montcalm, 77.
 Montclar, 268, 273.
 Montenegro, 151.
 Montenvers, 75, 323.
 Montella, 31.
 Montesquiú, 66.
 Montferrat, 48.
 Montferrer, 218, 221.
 Montgarri, 77.
 Montgrony, 18, 21, 26.
 Montmagastre, 267, 271-273.
 Montmany, 40.
 Montmitjà, 75.
 Montornès, 98.
 Montpeller, 42.
 Mont Perdut, 75, 215, 323.
 Montrejau, 323.
 Mont Revard, 74.
 Montsant, 66, 161, 350.
 Montsec, 63, 218, 222, 223.
 Montseny, 73, 74, 98, 110, 144, 165, 179, 225, 283.
 Montseny de Pallars, 66.
 Montserrat, 35, 67, 79, 144, 352.
 Montsonis, 273.
 Montsoriu, 225.
 Mont Ventoux, 91.
 Morelia, 86.
 Morella, La, 101, 233, 240, 245, 246, 252.

- Miropol, 90, 97.
 Morro del Turb, 223.
 Morters, 221.
 Moscasecho, 213.
 Mourène, 75.
 Moutiers, 74.
 Mrajer, 312.
 Muga, La, 179.
 Mulets, 75.
 Munia, La, 75.
 Munts, Els, 179, 350.
 Mur, 63, 99, 154.
 Mure, 63.
 Murens, 35.
 Mustafà, 291.
 Mustag-Ata, 15.
 Murelle, 102.
 Mzab, 16, 158.
- Nanci-sur-Cluse, 166, 167.
 Nantes, 166, 170.
 Nantillous, 324.
 Nàpols, 109, 155, 226.
 Narbona, 188, 323.
 Nargó, 219.
 Nas, 31.
 Navarques, 99.
 Navarra, 186, 204, 206, 207, 217.
 Naves, 18.
 Naviners, 218, 220.
 Negres, Les, 210, 211.
 Negre, 18.
 Neige Cordier, 76, XVI.
 Neige de Lautaret, 143.
 Nemenchas, 301.
 Nepal, 19.
 Niça, 14.
 Niger, 78.
 Nisardt, 75.
 Noguera de Cardós, 66.
 Noguera Pallaresa, 53, 66, 99, 218.
 Noguera Ribagorçana, 38, 39, 53.
 Nogueres de Vallferrera, 179.
 Normandia, 29, 126.
 Nova Orleans, 167.
 Nova York, 42.
 Noves de Segre, 218, 220.
 Noya, 73.
 Nukha, 90.
 Numídia, 293, 295.
 Núria, 32, 79, 110, 351.
 Nyer, 350.
- Oberammergau, 145.
 Obi, 18.
 Oglio, 21.
- Oisans, 47, 67, 76, 102, 103, 106, 108,
 135, 162, 168, 325.
 Olesa, 230, 257, 264, 266, 267.
 Oliana, 216, 218, 267-270.
 Oliola, 271, 273.
 Oliva, L', 272.
 Olot, 28, 40, 57, 91-93, 121, 122, 126.
 Olvan, 63, 99.
 Olzinelles, 98.
 Oó, 76, 79.
 Ora, 28.
 Orcau, 93.
 Orcières, 167.
 Ordesa, 75, 144, 323.
 Ordino, 77.
 Organyà, 169, 217, 219, 220, 222, 223.
 Orgelx, 75.
 Orlu, 75.
 Ornon, 162.
 Oroel, 215.
 Oroya, 130.
 Orrius, 351.
 Ortó, 219.
 Ortodó, 222.
 Os, 218, 221.
 Osca, 66, 113, 123, 181, 185, 186, 189,
 195.
 Osor, 224.
 Ospina, 130.
 Ossera, 223.
 Ouaquafis, 151.
 Ouergha, 152.
 Ouet Rir, 109, 282, 293, 309-312, 315.
 Oulettes de Gaube, 323.
 Oussade, 75.
- Pacífic, 45.
 Pacho, 97.
 Padró dels Quatre Batlles, 32, 144.
 Padrons, 350.
 Pàdua, 143.
 Paestum, 109.
 Paillères, 75.
 Pala de las Rayas, 212.
 Palafolls, 94.
 Palafrugell, 225.
 Palamós, 94, 225.
 Palau, 99, 272.
 Palestina, 180.
 Palma de Mallorca, 42.
 Pallargues, 272.
 Pallars, 12, 18, 57, 103, 165, 179, 182,
 218, 219, 221, 222.
 Pallerols, 219, 272.
 Pamir, 16, 51, 130.
 Pamplona, 185, 186.

- Papellona, 239.
 Papiol, 40, 79, 94, 350.
 Parets, 94.
 Paris, 14, 42, 48, 55, 82, 112, 113, 144,
 145, 148, 164, 166, 167, 232, 282, 314.
 Parroquia d'Ortò, 220.
 Pas del Grau, 268.
 Paso Ancho, 215.
 Paso Pordoi, 324.
 Pasto, 97, 130.
 Pau, 76, 77, 209.
 Paula, La, 207.
 Pauls, 92.
 Pavé, Le, XII.
 Pàvia, 143.
 Payerne Thorant, 134.
 Paxarica, 212.
 Paz, La, 86, 130.
 Péclot-Polset, 74.
 Pedra, 12, 21.
 Pedraforca, 31, 89, 218, 228.
 Pedra Gentil, 40.
 Pedralbes, 225.
 Pedragosa, 218.
 Pedriza, 82.
 Peguera, 19, 64, 88, 97, 101, 123, 130.
 Peloponès, 17, 158.
 Pelvoux, 105-107, 137, 325, X, XVII.
 Pellice, 21.
 Pendjab, 159.
 Penedès, 19, 26, 27, 93, 161, 230.
 Penya Segat, 251, 266.
 Penye Rojas, 246.
 Peña Blanca, 203, 204.
 Peña Collarada, 203, 206, 207, 211-215,
 XXXIII, XXXV.
 Peña Foratata, 214.
 Peña Roya, 204.
 Peña Telera, 203, 215.
 Peracolls, 272.
 Peramola, 219, 220, 267-270, 272.
 Perdiguero, 144.
 Perles, 219, 223.
 Perpinyà, 55, 113, 230, 323, 324.
 Pèrsia, 50, 86.
 Pertus, 51.
 Perú, 18, 56, 130, 153.
 Phari, 130.
 Pic Central, XII, XV, XVIII.
 Pic des Rouies, 137.
 Picardie, 167.
 Piedrafita, 215.
 Piemont, 48.
 Pierrefite, 323.
 Pilatte, 104, 105, 107.
 Pineda, 94.
 Pino, 211.
 Pino Bajo, 215.
 Pinya, La, 92.
 Pinzgau, 154.
 Pireneus, 8, 15, 18, 34, 35, 38, 45, 48,
 51-53, 58-60, 64, 65, 68, 73, 75, 76,
 82, 89, 91, 102, 103, 112, 113, 127,
 128, 144, 146, 153, 159, 174, 175, 178,
 202, 204, 208, 210, 212, 215, 216.
 Pisa, 109, 226.
 Pla de Berceclona, 73.
 Pla de la Llacuna, 95.
 Pla de Sant Tirs, 220.
 Pla d'Urgell, 18, 122.
 Pla Guillem, 350.
 Plan du Lac, 102.
 Plana de Vich, 55, 94, 121, 126, 230.
 Plana Novella, 247, 248.
 Plandogau, 271.
 Planes, Les, 40.
 Planpalais, 74.
 Plat, 102.
 Plata, 171.
 Po, 21, 51, 52, 151, 153, 164.
 Pobla de Granadella, 94.
 Pobla de Lillet, 13, 19, 99.
 Pobla de Segur, 55, 65, 66, 123.
 Pobla de Montseny, 144.
 Pobleta, 99.
 Pointe Puisseux, 325.
 Polinyà, 110.
 Politg, 272.
 Pompeia, 109, 282.
 Pondellos, 210, 215.
 Pongau, 154.
 Pons, 267-269, 271, 273.
 Pontarlier, 327.
 Pont de Bar, 13, 99.
 Pont d'Espanya, 322, 323.
 Pont d'Espí, 219, 223.
 Pont de Reventi, 165.
 Pont de Suert, 123.
 Ponti, 50.
 Porada, 47.
 Port del Comte, 12, 19, 219, 223.
 Port del Rat, 77.
 Port Vendres, 281, 282.
 Porta Barrada, 224.
 Ports de Tortosa, 42, 58, 92, 95, 123,
 128, 161.
 Portugal, 82, 113, 167.
 Posets, 76.
 Potiers, 166.
 Potosí, 130.
 Pourtalet, 77.
 Pous, Els, 128.

- Povazi, 112.
 Prades, 350.
 Pradines, 223.
 Praga, 82, 112.
 Pralognan, 74.
 Prat d'Aguiló, 31, 32, I-III.
 Prat del Comte, 92.
 Prat de Llobregat, 41.
 Prats, 222.
 Prats de Molló, 55.
 Prealps, 59, 122, 126, 152, 154.
 Prehimalaia, 159.
 Premià, 94.
 Premià de Dalt, 94.
 Preses, Les, 91.
 Priorat, 161, 219.
 Promontoire, 131-133, XII.
 Prometeu, 236.
 Provença, 13, 53, 164.
 Pruit, 122.
 Pueblo Viejo, 130.
 Puigcerdós, 95.
 Puigcerdà, 28, 51, 54, 55, 87, 94, 323, 351.
 Puiglagulla, 179.
 Puiglançada, 32, 144.
 Puigmal, 20, 32, 53.
 Puigmoltó, 236, 256.
 Puig Pedrós, 75.
 Puigreig, 93.
 Puigsacalm, 109.
 Pujalt, 222.
 Pujals, 79.
 Pujol, 21, 223.
 Punta Pescada, 291, 320.
 Pupiales, 130.
 Puy, 272.
 Pyramide Duhamel, 134, 136.
 Querалps, 123.
 Querétaro, 86.
 Querforadat, 31.
 Queyras, 13, 21, 47, 122, 126, 129, 170, 171.
 Quito, 86.
 Rabassa, La, 271.
 Raca, 209.
 Rambaud, 170.
 Ranas, Las, 209.
 Rapián, 206.
 Ras de les Conques, 221.
 Rateau, 131, 141, XVIII.
 Ravena, 143.
 Rayas, Las, 213.
 Reallon, 167.
 Réchasse, 74.
 Reims, 167.
 Reixach, 79.
 Renant, 271.
 Renclusa, La, 32, 43, 76, 327.
 Rennes, 166.
 Respumoso, 322.
 Rialp, 267, 268, 270, 272.
 Riart, 47.
 Riba La, 63.
 Ribagorça, 124 182-184 193.
 Ribelles, 271.
 Ribera, La, 95.
 Ribera de Ció, 268.
 Ribera de Segre, 218.
 Ribes, 28, 63, 99, 109, 121, 175, 176.
 Ridaura, 92.
 Riera Major, 224.
 Riera Seca, 240, 243, 245, 246, 251.
 Rif, 9, 95, 152, 153.
 Rigart, 99.
 Rinconada, La, 209.
 Río de Oro, 313.
 Río Janeiro, 167.
 Ripoll, 41, 55, 57, 59, 60, 63, 93, 98, 100, 122, 162, 165, 167, 184, 230.
 Ripollés, 13, 53.
 Rir, 294.
 Ristola, 168, 171.
 Riubregós, 270.
 Roca, La, 98, 180, 351.
 Roca Colom, 350.
 Roca Foradada, 47.
 Rocoses, 18, 50, 52, 159.
 Rocher de l'Encoula, 132.
 Roda, 181-191, 193-199, 201, 202, XXIV-XXXI.
 Roine, 13, 14, 47, 52, 153, 164.
 Rojà, 350.
 Rolland, 75.
 Roma, 109, 160, 168, 184, 193, 226, 294, 298-301.
 Romanche, 47, 68, 102, 136, 137, 141, 143.
 Romania, 18.
 Romanins, 223.
 Roqueta, La, 221.
 Rosengarten, 324.
 Roses, 228, 283.
 Rosselló, 40, 109, 230, 281, 282, 321.
 Rouies, 104, 105.
 Ruara, 318.
 Rubí, 110 144, 226.
 Rubió, 130, 218, 221, 273.
 Runer, 218.
 Rupit, 93, 122, 126, 224, 230.
 Rússia, 50.

- Sabadell, 71, 167.
 Sabanya, 222.
 Sabina, 160.
 Sabinàigo, 77, 322.
 Saboia, 113.
 Sadurní, 236, XXXVI, XXXVII.
 Sagarra, 110, 161, 268.
 Sahara, 8, 16, 82, 109, 294, 301, 310, 311, 313-315.
 Sahel, 293.
 Saint Bernard, 48, 49.
 Saint Bonnet, 167.
 Saint Christophe, 102, 103.
 Saint Giron, 323.
 Saint Gottard, 49.
 Saint Jean de Maurienne, 76, 142.
 Saint Veran, 129, 168, 171.
 Saint Foy, 22, 23.
 Sainte Tenère, 323.
 Salada, 270.
 Salardú, 89.
 Salarons, 75.
 Salau, 77.
 Saldes, 13, 14, 16, 19, 27, 89, 91, 98, 128, 167, 169.
 Salgar, 267, 268, 273.
 Salivami, 130.
 Saló, 97.
 Sallanches, 166.
 Sallent, 94, 211, 221, 222.
 Sallent de Gallego, 77, 210, 322.
 Sampedor, 94.
 Sanahuja, 19, 268, 269, 271.
 San Juan, 204.
 San Martin, 97.
 Sans Nom, 106, IX.
 Sant Andreu, 221.
 Sant Aniol, 179.
 Sant Antoni, 66.
 Sant Antoni de Vilamajor, 98.
 Sant Bartomeu de la Quadra, 79.
 Sant Benet de Bages, 180.
 Sant Cebrià, 94.
 Sant Celoni, 40, 145.
 Sant Cerni de Tavèrnoles, 221.
 Sant Cristòfol, 272.
 Sant Cugat del Vallès, 110.
 Sant Esteve de Bas, 92.
 Sant Esteve de Palautordera, 98.
 Sant Faust, 98.
 Sant Feliu de Codines, 99.
 Sant Feliu de Guixols, 93.
 Sant Feliu de Llobregat, 326.
 Sant Feliu de Torelló, 57, 60.
 Sant Iscle, 94.
 Sant Jeroni de la Murtra, 78.
 Sant Joan, 67.
 Sant Joan de les Abadesses, 39 63, 93, 94, 126, 162, 225, 228.
 Sant Joan de Conilles, 78.
 Sant Joan de l'Erm, 218, 221.
 Sant Joan de Cornudella, 123.
 Sant Joan les Fonts, 40.
 Sant Joan Fumat, 221.
 Sant Julià de Vilatorrada, 73.
 Sant Just d'Ardevol, 93.
 Sant Llatzer, 110, 111.
 Sant Llorenç del Munt, 73, 214.
 Sant Llorenç dels Morunys, 13, 16, 47, 57, 58, 60, 169.
 Sant Llorenç Savall, 98.
 Sant Lluís del Potosí, 86.
 Sant Marc d'Estiula, 41.
 Sant Marçal, 144, 225, IV.
 Sant Martí de Provençals, 78.
 Sant Martí Sarroca, 94.
 Sant Miquel, 222.
 Sant Miquel del Fay, 40.
 Sant Miquel dels Navarresos, 195.
 Sant Miquel de Solterra, 224.
 Sant Miquel Sasperxes, 326.
 Sant Mus, 179.
 Sant Olaguer, 186.
 Sant Pere, 223.
 Sant Pere del Burgall, 182.
 Sant Pere de les Maleses, 182.
 Sant Pere de Premià, 147.
 Sant Pere de Vilamajor, 98. -
 Sant Pere d'Osca, 186.
 Sant Pol, 94.
 Sant Pons, 145, 350.
 Sant Pons de Tomeres, 186.
 Sant Privat de Bas, 92, 93.
 Sant Quirze, 162.
 Sant Roc, 233, 236.
 Sant Sadurní d'Osormort, 179.
 Sant Salvador de les Espases, 82.
 Sant Salvador de Bianya, 92.
 Sant Sebastià, 42, 225.
 Sant Tirs, 218.
 Sant Valeri, 187.
 Sant Vicens, 31, 67, 187.
 Sant Vicens de Llevaneres, 94.
 Sant Vicens de Rus, 123.
 Sant Vicens dels Horts, 329 349.
 Sant Victorià, 185.
 Santa Agnès de Malanyanes, 180.
 Santa Anna, 190.
 Santa Coloma de Gramanet, 179.
 Santa Creu, 221.
 Santa Cristina, 204, 208.
 Santa Eulària, 222.

- Santa Fe, 271.
 Santa Isabel, 130.
 Santa Magalena, 92, 93, LVI.
 Santa Magalena del Mònt, LIX.
 Santa Maria de Besora, 93, 165.
 Santa Maria de Cervelló, 326.
 Santa Maria de Meyà, 63.
 Santa Maria de Palautordera, 98.
 Santa Pau, 40, LVII, LVIII.
 Santa Perpètua, 271.
 Santes Creus, 78.
 Sapuyes, 130.
 Saragossa, 181, 183, 187, 188, 193, 194,
 196, 199, 205, 208.
 Sarcerol, 221.
 Sardenya, 52, 93, 156.
 Sarroca, 94.
 Sasuz, 213, 215.
 Save, 152.
 Saverne, 166.
 Savoia, 67, 126, 166-170.
 Says, 132.
 Schaubach, 324.
 Scherbakoskaia, 90.
 Schivaz, 50.
 Segre, 13, 53, 59, 66, 99, 216-222, 267-272.
 Seira, 66.
 Seix, 221.
 Selva Negra, 52, 61.
 Selva, La, 165, 230.
 Sendes, 221.
 Senegal, 78.
 Senterada, 99.
 Senyús, 222.
 Sept Hommes, 350.
 Sèrbia, 17, 151.
 Serchs, 19, 63, 97, 165, 222.
 Serós, 66.
 Serra, La, 272.
 Serradets, 75, 323.
 Serra Seca, 270.
 Serral Rodó, 243, 249, 250.
 Serralet, 250, 251.
 Serret, 123.
 Servoz, 324.
 Sestas, 211.
 Setcases, 19, 26, 33, 36, 37, 55, 57, 89,
 165.
 Setif, 293.
 Seto, 204, 208.
 Se-Txuen, 19.
 Seu d'Urgell, 13, 21, 31, 32, 54, 55, 77,
 99, 182, 216-223, 270.
 Seva, 55.
 Shekar-Dzong, 90.
 Sibinota, 233, 240, 242, 251, 259.
 Sicília, 156, 286.
 Sierra Nevada, 53, 82, 153.
 Sierroz, 74.
 Sikkim, 19, 158.
 Simona, 89.
 Simpló, 48-50.
 Sirac, El, XVII.
 Sion, 14.
 Síria, 110, 152, 226.
 Siscà, 79, 110, 350.
 Sisquer, 98.
 Sitges, 94.
 Soaso, 75, 323.
 Sobol, 47.
 Sobrarbe, 182.
 Socorro, 97.
 Socotor, 210.
 Sogamoso, 97.
 Sogue, 77.
 Solana, 211.
 Solanell, 221.
 Soldeu, 130.
 Solsona, 47, 53, 79, 81, 96.
 Somport, 204, 205, 207-209.
 Sopeira, 182.
 Sorbona, 124.
 Sorribes, 90, 223.
 Sorrosal, 203, 205, 211, 212.
 Sort, 183.
 Sorts, 223.
 Soto, 328.
 Spondigna, 324.
 Srinagar, 86.
 Stil, 310.
 Su, 97.
 Sudan, 78, 291, 315.
 Suècia, 18.
 Suïssa, 14, 21, 45, 49, 51, 53, 65, 82, 87,
 113, 129, 153, 166.
 Sulden, 324.
 Sulzen, 75.
 Sumara, 82.
 Superbagneres, 79.
 Súrria, 94, 96, 165, 245.
 Surroca, 63, 64.
 Susa, 55.
 Susterris, 66.
 Suzon, 77.
 Svanetre, 119.
 Tabuchet, 140, 141.
 Tagast, 88.
 Tahull, 12, 55, 129, 183.
 Tahus, 129, 218, 219, 222.
 Taillon, Le, 75, 323.
 Talarn, 18, 66, 94, 99.

- Talych, 151.
 Tallendre, 59, 130.
 Tallorta, 59.
 Tamarit, 187, 326.
 Tamarius, 301.
 Tamerma, 312.
 Tancalporta, 31, I.
 Tarascó, 77, 324.
 Tardienta, 77.
 Tarentaise, 13, 22, 24, 26, 27, 48, 67, 99,
 124, 127, 129, 159.
 Tarragona, 39, 42, 73, 144, 180, 186,
 193, 195, 198, 301, 326.
 Tàrrega, 77, 273.
 Tarres, 31.
 Tatra, 82.
 Taurida, 18.
 Taurus, 9, 18, 52, 127
 Tavertet, 224.
 Taza, 153.
 Tec, 59.
 Teheran, 86.
 Teix, 246.
 Tell, 16.
 Tena, 202-205, 207, 209-211, 214, 216.
 Tende, 48, 50.
 Tendenera, 215.
 Ter, 28, 55, 59, 60, 99, 122, 126, 162,
 169, 224.
 Terai, 156.
 Terek, 55.
 Termignon, 171.
 Terra Santa, 180, 226.
 Terradelles, 243-246, 251 XL.
 Terrantona, 184.
 Terrassa, 42, 82, 167, 328.
 Tet, 55.
 Tête Rousse, 75, 323, 324.
 Teyà, 94.
 Thamugadi, 295, 296.
 Theveste, 294, 296.
 Thiers, 170.
 Tiana, 94.
 Tian Xan, 16, 19, 158.
 Tibesti, 8.
 Tibet, 19, 50, 90, 130, 158, 159.
 Tibidabo, 228.
 Tiflis, 50.
 Tignes, 22, 26.
 Timgat, 40, 282, 289, 292-296, 298-300,
 XLVII-L.
 Tirol, 21, 45, 154, 324.
 Tiurana, 269.
 Tivissa, 93.
 Tobacor, 208.
 Tolosa, 147, 166.
 Tolva, 185.
 Tonches, 119.
 Tor, 130.
 Torà, 222, 268, 269, 271.
 Tordera, 73, 98.
 Torelló, 93.
 Tori, 48, 143.
 Torre, La, 272.
 Torre Blanca, 268, 272, 273.
 Torre Gorda, 190.
 Torredembarra, 94.
 Torres, 220.
 Torres, Les, 272.
 Torreta de l'Orri, 218, 221.
 Torrevella, 63.
 Torrijos, 206.
 Tortiellas, 203, 204, 208, 209.
 Tosca, 95.
 Toscana, 21.
 Toseur, 310.
 Tossa, 94, VI.
 Tossa de Mar, 95.
 Tossa de Montbuy, 195.
 Tossa Pelada, 218, 219.
 Tossa Plana de Bescaran, 351.
 Tossa Plana de Llers, 350.
 Tossal, 273.
 Tost, 218, 222.
 Toulouse, 79, 81, 323.
 Touquerouye, 75, 323.
 Tous, 93
 Trabal, 233.
 Tragó, 268.
 Transilvania, 42.
 Trapa, 213, 215.
 Tredos, 47, 89, 124.
 Trejubell, 221.
 Tresp, 65, 66, 99, 100, 273.
 Trent, 86, 196, 197.
 Trentí, 154.
 Tres Ponts, 216, 218, 219, 222, 223.
 Trieves, 124.
 Trigueros, 328.
 Trípoli, 313.
 Tristanya, 77.
 Tronche, La, 91.
 Troneda, 233.
 Troumouse, 75.
 Tudela de Segre, 273.
 Tuggurt, 109, 282, 308-310, 312, 314-318,
 320, XLVI, LV.
 Tuixent, 31, 59, 160, 171, 220, 223.
 Tunis, 294, 309-311, 314.
 Tunja, 18, 97.
 Tuquerres, 130.
 Turb, 218, 223.

- Turbias, 221.
 Turc, XII.
 Turquia, 9, 51, 110, 226, 289.
 Txecoslovàquia, 82, 111, 112, 232.
- Ubach, 82.
 Ubaye, 123, 166, 167.
 Ugern, 270.
 Ugines, 67.
 Ull de Ter, 32-34, 36, 79, 146, 327.
 Umax, 308.
 Unyà, 119.
 Ural, 18.
 Urdos, 208.
 Urgell, 19, 27, 55, 217, 267.
 Urgellet, 167, 216-218, 268.
 Uriage, 102.
 Urru, 21.
 Utxesa, 66.
- Vajolet, 324.
 Valais, 21, 45, 48, 129, 166.
 Valence, 324, 325.
 València, 47, 94.
 Vallagua, 77.
 Vallauris, 170.
 Vall Baixa, 223.
 Vallbona, 249, 250.
 Vallcarca, 145.
 Vallcàrcara, 40.
 Valldarques, 222, 270, 272.
 Vall de Bianya, 119, 125, 126.
 Vall de Bohí, 122, 126, 161.
 Vall de Cadí, 350.
 Vall de Castellbó, 221.
 Vall de Joan, 240, 243.
 Valldeneu, V, VII.
 Vall del Bach, 125.
 Vall del Segre, 350.
 Vallès, 19, 26, 27, 73, 93, 98, 161, 167, 251.
 Vallespir, 55, 59.
 Vallfosca, 99.
 Vallgorquina, 98.
 Vallirana, 267, 350.
 Vall-Hebrera, 268, 272.
 Vall-Hebrerola, 272.
 Vallon de Tabuc, 325.
 Vallot, 75, 76, 324.
 Vanoise, La, 74.
 Vansa, La, 21, 59, 66, 160.
 Vélez, 97.
 Venècia, 143, 324.
 Véneon, 102, 103, 140, 162, VIII.
 Venosc, 14.
 Ventolrà, 47.
- Vercors, 126, 152.
 Verecunda, 294.
 Verd, 218.
 Vernet, 350.
 Vesuvi, 109.
 Veynes, 325.
 Vich, 73, 100, 122, 162, 167, 180, 230.
 Vichy, 78.
 Viella, 43, 44, 60, 83, 84, 89, 116, 126, 279.
 Viena, 55.
 Vignemale, 144, 178, 210, 215, 323.
 Vilacireres, 90, 97.
 Vilada, 97.
 Viladecans, 40.
 Viladrau, 58, 119, 144, 179.
 Vilafranca, 169, 226.
 Vilalta, 271.
 Vilamitjana, 221.
 Vilanova de l'Aguda, 271.
 Vilanova de Meyà, 272, 273.
 Vilalba Saserra, 98.
 Vilallonga, 164.
 Vilamós, 21, 89, 101.
 Vilamur, 221.
 Vilanova, 67, 94.
 Vilanova del Banat, 218, 222.
 Vilaplana, 272.
 Vilar, 222.
 Vilasaló, 47.
 Vilassar de Dalt, 94.
 Vilassar de Mar, 94, 351.
 Viliella, 130.
 Vilves, 273.
 Villanovilla, 205.
 Villanua, 205-207, 212, 213.
 Villar d'Arenes, 162, 170.
 Villard-Bonnot, 68.
 Villacencio, 97.
 Villeta, 97.
 Viu de Llevata, 182.
 Vladicaucas, 50, 55.
 Voina-Dega, 157.
 Volteres, 250.
 Vosges, 52.
 Voza, 324.
- Xerta, 94.
 Xile, 9, 18, 51.
 Xina, 8, 45, 51, 63, 152.
- Yemen, 153.
 Yenisei, 18.
 Yosa, 205.
- Zacatecas, 86.
 Zaga-Dzong, 90.

Zagros, 9, 18, 52, 151, 159.
 Zaidin, 185.
 Zermatt, 87, 132.
 Zimut, 324.

Zsigmondy, 107, 132, 138, 140, XII.
 Zipsaquirà, 18, 97.
 Zurich, 42.

ÍNDIX ONOMÀSTIC

- Abadal, R., 82.
 Abadal, Josep M.^a, 114.
 Abd-er-Rahman, 289.
 Acadèmia de Bones Lletres, 79.
 Agelet, 38.
 Agrupació fotogràfica de Catalunya, 69, 321.
 Aguilera, Francesc, 115.
 Aguilà, 76.
 Aguilar i Barbany, Emili, 352.
 Aguiló, Miguel, 321, 322.
 Aguiló, N., 69.
 Agulló i Vidal, Ferran, 78.
 Agustí i Montsech, Jaume, 352.
 Agustí i Montsech, Ricard, 352.
 Agustín, Antoni, 194, 196.
 Agustín, Pere, 194-196.
 Ahmed Bey, 289.
 Alà i Castelltort, Joan B., 145.
 Albanell, Aldonça, 194.
 Albiñana i Damians, Josepa, 39.
 Albiñana i Damians, Mercè, 39.
 Albiñana i Damians, Montserrat, 39.
 Albrit, Joan d', 206.
 Alcobé, Jaume, 115.
 Alexandre el Gran, 315.
 Alfons II d'Aragó, 187, 188, 193.
 Alfons, IV, 87.
 Alfons el Batallador, 185, 186.
 Ali-Khodja, 289.
 Almera, Jaume, 72, 73.
 Aloy, Gil, 115.
 Aloy, Lluís, 115.
 Amades, J., 278, 349.
 Amadeu, Ramon, 41, 110.
 Amat, Maria Rosa, 176 XXII.
 Amat i Arnau, Frederic, 114.
 Amat i Carreras, Rafael, 40, 140, 267, XXXVI, XXXVIII-XLII.
 Amat, G., 237, 250-252, 256-258, 261, XXXVII.
 Amat, Josep, 79, 178.
 Amatller, Teresa, 114.
 Amigó, Narcís, 352.
 Andorra i Viñes, Josep, 227.
 Andress, Ina, 176.
 Anònima Lluch, S. A., 146.
 Anton i Serra, Pere, 193.
 Arbos, Felip, 13, 22, 26, 91, 148.
 Arch, Pere, 74.
 Arco, Ricard de l', 113, 278.
 Arlaud, Joan, 79, 81.
 Armangué, Carme, 145, 176.
 Armangué, Pilar, 145, 176, XXII.
 Armangué, Francesca, 176, XXII.
 Armangué, Núria, 176.
 Arnulf I, 182, 183.
 Arnulf II, 184.
 Arruga, Armengol, 114.
 Artís, O., 112.
 Associació de Pessebristes, 351.
 Associació Nacional de Radidifussió, 180.
 Ató, bisbe, 182.
 Audonin-Dubreuil, L., 82.
 Aumatell, Miquel, 39.
 Aymeric I, 182, 183.
 Aymeric II, 183.
 Bader, Anna, 352.
 Baedeker, Carl, 113.
 Baladia i Soler, Jaume, 114.
 Balaguer, Víctor, 40.
 Balanzó i Cabot, F. de., 352.
 Balanzó i Cabot, Jordi de, 352.
 Balari i Jovany, Josep, 113.
 Baltà i Botta, Miquel A., 145.
 Ballu, Albert, 299.
 Banca Marsans, 114.
 Banya, Francesc de, 321, 322.
 Barata, Antoni, 115.
 Barata, Joan, 115.
 Barata, Ramon, 41, 115.
 Barbarossa, 286.
 Barberà, 38.
 Barblan, P., 42.
 Barceló, 286.

- Baring-Gould, 230.
 Barnusell, Joaquín, 115.
 Barrie, Antoni, 178.
 Bassegoda, B., 225, 274.
 Bataller i Salvador, Josep R., 112, 227.
 Batista i Roca, Josep M.^a, 81.
 Batlle i Mestre, Josep, 39.
 Batlle, Joan Bta., 113.
 Batlle i Tejedor, Joan, 145.
 Batlle i Vias, Francesc, 114.
 Bausili, Andreu, 228.
 Beaulieu, 286.
 Ben Djellab, 318.
 Benavent, Joan, 175, 177.
 Berenguer IV, Ramon, 186, 187, 193, 216.
 Bergnes i Serrallach, Antoni, 227.
 Bergós, 38.
 Bernades i Coma, Salvador, 114.
 Bernaldo de Quirós, C., 82, 277.
 Bernardus, prior, 198.
 Bertran i Coma, Carles, 352.
 Bertran i Coma, Eduard, 114.
 Bertrand i Serra, Eusebi, 114.
 Bertrand i Soler, 6.
 Beselin, Helmut, 41.
 Bey de Constantina, 289.
 Biaucardi, 90.
 Bierge, 323.
 Bigallet, Aimée, 162.
 Bigorra, Marià, 352.
 Blanc i Romeu, Josep M.^a, 114.
 Blanchard, Raoul, 5, 6, 29, 54, 68, 95, 98, 101, 125, 131, 165, 171, 172.
 Blanche, J., 152.
 Blanco i Bañeres, Josep M.^a, 115.
 Blanco i Melcior, Josep M.^a, 146.
 Blasi, Francesc, 78, 144, 145, 226, 229, 350, 351.
 Boada i Alnesall, Melcior, 41.
 Boada i Güell, Joan, 114.
 Bofarull i Brocà, A. de, 113.
 Bofill i Benessat, Emili, 352.
 Bofill i Benessat, Felip, 352.
 Bofill i Benessat, Josep, 352.
 Boix, Jaume, 145.
 Boix i Comas, Arnau, 39.
 Borrell i Soler, A. M., 278.
 Bonet i Garí, Lluís, 81.
 Borràs, Francesc, 115.
 Borràs, Jaume, 115, 145.
 Borràs i de Cuadras, Francesc, 41.
 Borrell, bisbe, 183.
 Bosch de la Trinxeria, 18, 53.
 Bosch i Batlle, Alfred, 81, 147, 227.
 Bosch i Valls, Josep, 145.
 Botey i Riera, Joan, 326.
 Botey i Riera, Josep, 114.
 Brillas Oliveró, Josep M.^a, 227.
 Brocon, 226.
 Brosa, Joan, 72.
 Brosa i Trullàs, Eduard, 71-74.
 Bruce, C. G., 82.
 Brufau, Antoni, 115.
 Bruneau-Laborie, 213.
 Brunet, Joan, 175-177.
 Brunet i Riera, Eugeni, 115.
 Brunhes, Joan, 14.
 Brutau i Roca, Jaume, 39, 114.
 Buchanau, Walter, 130.
 Bugeaud, 291.
 Bultó i Blajot, Victor, 227
 Busquets, Guillem, 115.
 Cabarrocas i Butsems, C., 352.
 Cabot i Rovira, Joaquim, 114.
 Calvó i Serdañons, August, 41.
 Càmara, Miquel de la ,232.
 Cambó i Batlle, Francesc, 114.
 Cambra de Comerç de Lleyda, 38.
 Camino, Lluís, 41.
 Campalans, R., 278.
 Camps i Mercadal, F., 148.
 Canals i Tarrats, Ignasi, 114, XX.
 Cantarell i Cornet, Joan, 145.
 Cantarell i Cornet, Maria, 352.
 Cantó i Sala, Antoni, 326.
 Canudas, Josep, 147.
 Capella, Josep M.^a, 41, 115.
 Capella, Feliu, 114.
 Capello, 286.
 Caralt i Mas, Ferran de, 115, 145.
 Caralt i Puig, Delmir, 352.
 Carbonell, 75, 323.
 Carbonell i Juanico, M., 352.
 Cardona, duquesa de, 194.
 Cardona, Ramon de, 80.
 Carles V, 206, 286, 287, 289, 292.
 Carles Tolrà, Josep M.^a, 115.
 Carner, Ignasi, 352.
 Carol i Folerà, Antoni, 352.
 Caroli, Ducis, 278.
 Carpa i Gaya, Josep, 41.
 Carreras, Josep M.^a, 114, 176.
 Carreras i Martí, Mercè, 352.
 Carreras i Valls, Ricard, 78.
 Carreras i Verdguer, Antoni, 115.
 Casacuberta, Josep M.^a de, 113.
 Casades i Gramatxes, Pelegrí, 40, 79, 110, 180, 227, 228, 351.
 Casals, Enric, 244, 245, 257, 259, 260, 264.

- Casanovas, 176.
 Casanovas, Encri, 228.
 Casanovas i Alier, Lluís, 41.
 Casas i Carbó, Joaquim, 115.
 Cases, Miquel, 112.
 Castany i Ferrer Josep, 14
 Castellvell, marquesa de, 228.
 Català i Vila, Eloi, 228.
 Catalana de Gas i Electricitat, 66, 110.
 Catarina II, 55.
 Cech, E., 82, 112.
 Cendra i Soterias, Pere, 39.
 Centre Autonomista de Dependents del
 Comerç i de la Indústria, 69, 321.
 Centre de Cultura, 180.
 Centre Excursionista de Lleyda, 180.
 Centre Excursionista de la Comarca de
 Bages, 180.
 Centre Excursionista Montseny, 180.
 Cera i Carreras, Enric, 115.
 Chaamba, 312.
 Champsaur, B., 167, 168.
 Chevalier, Marcel, 112, 113, 275.
 Círcol Mercantil de Lleyda, 38.
 Cirera, Josep R., 114.
 Cirera, Montserrat, 114.
 Clapés i Roca, F. Xavier, 41.
 Closas i Miralles, Josep, 227.
 Club Alpí Francès, 79, 133, 325, 327.
 Club Muntanyenc, 79, 228, 231, 267.
 Club Pirenenc Català, 180.
 Co de Triola, Josep M., 147.
 Codina, Jaume, 175.
 Codina i Arimon, Lluís, 41.
 Colomer, F., XXI.
 Colominas, J., 82, 112.
 Colominas i Coll, Timoteu, 227.
 Coll, 75.
 Coll, Francesc, 144.
 Collardin, Gerard, 115.
 Coma i Llevat, Joan, 114.
 Comajuncosa i Monné, Llorenç, 41.
 Comas i Espasa, Pere, 228.
 Comas i Font, Agustí, 228.
 Comas i Ullés, R., 352.
 Comella, Manuel, 70.
 Comellas, Valentí, 80.
 Compagnie Internationale, 312.
 Companyia de Navegació Mixta, 283.
 Compagnie Transatlantique Française,
 320.
 Companyia Nacional de T. S. H., 41, 80.
 Comte de Sant Llorenç del Munt, 115,
 145.
 Condé, 198.
 Constantí, 295.
 Contat i Clot, Ferran, 145.
 Cooperativa de Fluíd Elèctric, 66.
 Coppier, A. Ch., 278.
 Coral i Arimón, Salvador, 41.
 Coripus, 315.
 Corominas, Manuel, 115.
 Cortada, 258.
 Costa, Josep, 175, 176.
 Costa i Llovera, M., 328.
 Costa i Guisenez, Ramon, 352.
 Cotrina i Ferrer, Josep, 148.
 Crespi i Martí, Joan, 352.
 Creus, Lluís, 77.
 Creus, Manuel, F., 115.
 Crexells i Vallhonrat, Carles, 115.
 Cros i Rojas, Eduard, 115.
 Cuatre Casas, Josep, 352.
 Cuitó i Canals, Ferran, 112, 227.
 Dalmau, Ramon, 184, 185, 188.
 Damians i Batlle, Carme, 39, 115.
 Damians, J., 244.
 Danés i Torras, Josep, 30, 32, 81, 125,
 143, 146, 275.
 Danés i Vernedas, Joan, 225.
 Daniel, 38.
 Dantin i Cereceda, J., 113.
 Daura, 41.
 David i de Nolken, Boris, 352.
 Degollada, Rafael, 70, 227.
 Degollada i Barnola, Guifre, 41.
 Delhom, Ignasi, 115.
 Demangem, Albert, 148.
 Demasez, R., 152.
 Deprey, Marcel, 65.
 Detonnlier, 168.
 De Vera, 286.
 Diputació de Barcelona, 72.
 Diputació de Lleyda, 38.
 Doncel, César, A., 39, 115.
 Droz, Marc, 114.
 Duc d'Orleans, 287.
 Duqueme, 286.
 Duran, Claudina, 115.
 Duran i Cañameras, F., 113.
 Duran, Joan, 145.
 Duran, Pilar, 176.
 Durier, Ch., 112.
 Eberhardt, Isabel, 311.
 Elies, canonge, 193.
 Elisabet, 59.
 Emir Kussi, 314.
 Energia Elèctrica de Catalunya, 66.
 Ermesendi, 182, 183.
 Escarrà i Vidal, Joan, 228.
 Escartin, 213.

- Escorsa, 78.
 Escursell, Josep, 175.
 Esmàndia, S., 82.
 Espanya Industrial, La, 180.
 Español, Jacobus, 191.
 Espinosa de los Monteros, Carme, 41.
 Estasen, Josep M.^a, 175, 176, 227.
 Estasen, Lluís, 33, 76, 109, 143, 144, 146
 175, 177, 226, 324, VIII-XIX.
 Esteve, bisbe, 185.
 Esteve i Llauradó, Lluís, 114.
 Estrées, 286.
 Exmouth, 286.
- Fàbregas, 254-256.
 Fache, 133, 134, 138.
 Fargas, Carles, 144.
 Farinelli, A., 82.
 Farré, Jaume, 228.
 Farré i Gomis, Josep, 228.
 Farré i Pijuan, Francesc, 41.
 Faura i Sans, Marià, 42-44, 73, 74, 81,
 83, 84, 110, 116, 227, 259, 261, 267.
 Faust, Carles, 114.
 Faure, Feliu, 74.
 Federació de Societats Pireneistes, 327.
 Felip V, 191, 207.
 Feliu, Carles, 115.
 Fell, 49.
 Fernández, Pere, 196.
 Ferran, 59.
 Ferran el Catòlic, 205.
 Ferran i Andreu, Josep M.^a, 352.
 Ferran i Degrió, Antoni, 114, 227.
 Ferrando, Macià, 227.
 Ferrando Mas, 232.
 Ferrater, Joan M.^a, 41.
 Ferré i Casamada, Francesc, 41.
 Ferré i Serra, Lluís, 145.
 Ferrer, 38.
 Ferrer-Vidal i Gifell, Joan J., 39.
 Ferrès, Joan, 115.
 Ferrocarril Central de Catalunya, 67.
 Ferrocarril Transpirenaic, 33.
 Figueras i Dotti, Lluís, 41, 114.
 Figuerola i Planas, Joan, 115.
 Filella i Bragós, Salvador, 21, 227.
 Flaquer i Barrera, Rosend, 115, 227
 232.
 Flaquer i Gil, Rosend, 41.
 Flatters, 313.
 Florensa, 38.
 Foerster, Frederic, 352.
 Folch, Vídua de, 225.
 Folch i Girona, Ignasi, 175, 177, 227,
 323, 350.
- Foment del Turisme de Mallorca, 42.
 Fons, Joaquim, 176, 177, X XII.
 Font i Carbó, Albert, 145.
 Font i Sagué, Norbert, 89, 216, 236-238,
 246-248, 251, 252, 257, 260.
 Font i Utgés, Manuel, 41.
 Font i Quer, Pius, 128.
 Fonta i Manau, Joan Bta., 227.
 Fontcuberta, Carles de, 115.
 Fontseré, Eduard, 114, 225.
 Forés i Ventura, Marius, 145.
 Forbes, Rosa, 313.
 Forment, Damia, 195.
 Fornt, Pau, 114.
 Foucault, De, 313.
 Foureau-Lany, 313.
 Fradera, 145.
 Franch, Josep, 147, 226.
 Freixa i Cases, Francesc, 175, 177, 227.
 Frias i Albert, Joan, 114.
 Fucks, Jordi, 177.
 Fullat i Aragonès, Lluís, 227.
 Fundació Concepció Rabell i Cibils, vídua
 Romaguera, 225, 229.
- Gabarró, Montserrat, 79, 176.
 Galí i Montfort, Gabriel, 41.
 Galilea i Solé, Josep M.^a, 41, 115, 176,
 XXII.
 Galofre, Josep M.^a, 146.
 Gallois, L., 148.
 Gamboa i González-Rotwos, Hilari, 145.
 Garcés, Tomàs, 41.
 García, 252.
 García i Bellido, J., 82.
 García i Nieto, Joan N., 114.
 García i Nieto, Josep, 114.
 García i Nieto, Simeó, 114.
 García i Rodríguez, Joan, 145.
 Garrut i Sala, Josep, 227.
 Gaufred II, 186, 193.
 Gausachs, Mercell, 145.
 Gautier, E. F., 314, 315.
 Gay, S., 278.
 Gaya, Josep, 115.
 Gaza, Alfred, 115.
 Gelabert i Mañà, Manuel, 145.
 Gelidense, La, 80.
 Genovart i Boixet, Manuel, 227, 229.
 Genseric, rei, 286.
 Gifreda i Morros, Marius, 227.
 Giró i Prats, Joan, 114.
 Girona i Ribera, Ramon, 41.
 Gironza, Antoni, 190, 193.
 Glatz, Augusta, 41.
 Glatz, Lluís, 41.

- Goberna, Josep, 145.
 Goerning, S. C., 115.
 Golferichs, Macari, 180.
 Gomis, Joaquim, 175.
 González i Llubera, Miquel, 75, 115, 178, 225, 227.
 Gornia, Manuel, 114.
 Gornia, Tomàs, 115.
 Gosch, Narcís, 115.
 Grau i Sabat, Josep, 115.
 Grau i Sabat, Ramon, 115.
 Grave, Lleó de, 228.
 Gremi de Revenedors, 351.
 Griera, A., 82.
 Grillet, 166.
 Griñó, Palmir, 69, 321.
 Grup Excursionista Lleydatà, 180.
 Grup Moncau, 180.
 Guàrdia i Serra, Pere, 146.
 Guarro i Casas, Lluís, 226.
 Guarro i Guardiola, Joan, 41.
 Guarro, Josep, 176.
 Guarro i Tapis, Núria, 39.
 Guarro, Vidua de W., 80.
 Guarro, Wenceslau, 176.
 Guasch, Macià, 115.
 Guasch, Joan M.ª, 40.
 Gudiol, Josep, 197, 229, 278.
 Gudiol i Ricart, J., 82.
 Guerin i Ventura, Marius, 227.
 Guilera, Josep M.ª, 109, 175, 177, 227, 323, XXIII.
 Guilera, Manuel, 176.
 Guillem de Moncada, 198.
 Guillem, Pere, 185.
 Guillem, Raimond de, 185, 193.
 Guimerà, Angel, 232.
 Guitart, Eugeni, 326.
 Guitart i Solé, Maria Lluïsa, 39.
 Gumà i Carreras, Manuel, 227.
 Gusi i Cañibell, Domènec, 352.

 Haard, G., 82.
 Hahn, F., 230, 276.
 Hanotaux, 14.
 Hassan, Païxà, 289.
 Hebrard de Castellví, Albert, 40, 109, 115, 321, XLIV-LV.
 Henrich i C.ª, 72.
 Hernández i Sans, F., 148.
 Heusch, Maurici, 352.
 Holman, Hunt, 226.
 Homs i Ferrés, Antoni, 227.
 Humbolt, 130.
 Hurtado i Martí, Victor, 41, 146.
 Hussein, Dey, 286, 287, 290.

 Iglesias, Fra Francesc, 277.
 Illing, Eva, 178.
 Imbert i Torrecasana, Enric, 146.
 Inocenci II, 186, 193.
 Institut Geogràfic i Estadístic, 72.
 Iñàreta, Francesc, 145.
 Isabel II, 188.
 Isamat i Bosch, Enric, 145.
 Iscle, Guillem de l', 48.
 Izard, Francesc, 115.
 Izard, Maria, 145.

 Jacob, bisbe, 182, 183.
 Joana, regina, 206.
 Jolis, Gabriel, 195.
 Julià, Manuel, 114.
 Julius Rogatianus, Marcus, 296.
 Jullian, Camille, 21, 151.
 Junta de Ciències Naturals, 72.
 Justínia, 295.

 Kaas, 286.
 Kahenna, La, 295, 309.
 Kaled, 295.
 Klub Ceskoslovenských Turistu, 112.
 Knoche, M., 42.

 La Play House, 80.
 Labarta, 323.
 Lacanal, P., 182.
 Lafon, J., 113.
 Larue, Ferault, 115.
 Lasarte, Joan, 115, 145.
 Lavigerie, 303.
 Lee, Teofil, 115.
 Línies Aèries Latécoère, 147.
 Lobo, Manuel, 145.
 Lombard, 103, 105, 131, 142.
 Lupo, bisbe, 184.
 Luis i Laveroni, Baldomer, 39, 115.
 Lujan, Ricard, 115, 226.

 Llagostera, Lluís, 114.
 Lleó i Puiguriguer, Albert, 114.
 Llimona i Gispert, Joan, 114, 176.
 Llimona de Rifà, Josepa, 114.
 Llimos i Aubi, Camil, 352.
 Llopis i Arañó, Francesc, 326.
 Llopis i Coragemes, Carles, 41, 115.
 Llorach, Enric, 176, 227.
 Llorens i Rahola, Jacint, 39.

 Macaya, Jordi, 145.
 Maclise, 226.
 Madore, 226.
 Maggi, 48.

- Maier, Enric, 326.
 Maier, Roser, 326.
 Majó i Coll, Josep M.^a, 326.
 Majó i Falcó, Carles, 228.
 Malaret, Joan, 115.
 Malaret i Vilar, Antoni, 352.
 Mallada, 214.
 Mancomunitat de Catalunya, 5, 72, 82, 112.
 Mansana, Josep, 145.
 Mancei, 286.
 Maquinista Terrestre i Marítima, La, 326.
 Marc Aureli, 294, LI.
 Marcet, Josep M.^a, 114.
 Margarida d'Austria, regina, 193.
 Marimon i Vidal, Josep, 227.
 Marin, Joan, 114.
 Marin i Bertran de Lis, Agustí, 352.
 Mariño i González, Antoni, 352.
 Marquès, Isidre, 114.
 Marquès i Maristany, C., 352.
 Marquès i Maristany, Manuel, 41, 114.
 Marsal, Mercè, 39.
 Marsans i Comas, Enric, 352.
 Martel, E., 235, 238, 264, 265.
 Marten, Martí, 114.
 Martín de Vargas, 286.
 Martín i Julià, F. d'A., 352.
 Martino i Arroyo, Josep M.^a, 227.
 Martonne, Em. de, 148.
 Martorell, J., 81, 226.
 Mas, 264.
 Mas, J., 278.
 Mas i Abril, F., 277.
 Mas i Bové, Artur, 41.
 Masferrer, Francesc M.^a, 40.
 Masià, Antoni, 114.
 Maspons i Anglasesell, Francesc de P., 226, 326.
 Masroig, J., 259, 260.
 Massó, Joan, 115.
 Massó i Escofet, Cristòfol, 115.
 Mata, Jordi, 115, 145.
 Matheu i Fornells, Francesc, 40.
 Maury, L., 277.
 Maximus, Flavius, 300.
 Maymó, Antoni, 177.
 Mayol i Ferrer, Manuel, 227.
 Medina, Josep, 114.
 Meifren, Carolina, 41.
 Meifren i Caralps, Ricard, 41.
 Merenguer, Amadeu, 145.
 Mestres, Apelles, 145.
 Mestres, Vicens, 175-177.
 Milà i Fontanals, M., 232.
 Millet, Lluís, 113.
 Millet i Estapé, Joan, 146.
 Millet i Estapé, Francesc, 114.
 Millet i Curull, Joan, 145.
 Mines i Aigues, 234.
 Mingall i Andreu, F. Xavier, 41.
 Mir, Josep M.^a, 145.
 Mirambell, Joan, 145.
 Miret i Sans, J., 42, 278.
 Miró i Borràs, O., 42.
 Mis i Tort, Joan, 41.
 Moliné i Gendrau, Antoni, 145.
 Montoliu, M. de, 21.
 Monturiol, N., 278.
 Mor, 38.
 Morer i Vilardell, Juli, 227.
 Morera i Galicia, Magí, 38.
 Mori, Attilio, 277.
 Morral, Rolf, 176, 177.
 Mosella i Comas, Albert, 145, 175.
 Motor Ford Co., 110.
 Moynet, 90.
 Muller i Flyssen, Alfred, 41.
 Muller, Juli, 41.
 Munné i Menga, Miquel, 145.
 Muñoz i Simó, 191.
 Muntanya, Ramon, 115.
 Navarro, Antoni, 40.
 Navarro, Joan, 323.
 Neddermann, Ricard, 115.
 Negre Balet, Raimond, 145.
 Nestori, 151.
 Nicolau, Esther, 114.
 Nicolau, M. XXXVIII-XL, XLIII.
 Nicolau, Pau, 41.
 Nieto i Mas, Joan, 115.
 Noble, G. S., 115.
 Nonell i Febrès, Joan, 225, 226.
 Nösen, Pere G., 114.
 Nubiola, Jacinte, 114.
 Oakley, Amy, 143.
 Obermaier, Hugo, 328.
 Obres Públiques, 38.
 Odisedn, 183, 190.
 Olano, Enric d', 114.
 Olano, J. E. d', 114.
 Olivella, Lluís G., 69, 110, 227, 322, IV-VII, LVI-LIX.
 Oliver i Rodes, Benet, 114, 175, 176.
 Oliveras, Albert, 323.
 O'Reilly, 286.
 Oromí, Manuel, 114.
 Osona, Artur, 73.
 Otó, 186.

- Pach, Pere, 202.
 Pallars, comte de, 190, 193.
 Par, Alfons, 226.
 Paré i Vilalta, Francesc, 41.
 Parés i Bartra, Francesc, 41.
 Parés i Bartra, F. Xavier, 78, 179.
 Pareto, Armengol, 114.
 París, Pere, 148, 232.
 Pascual, M.^a de l'Assumpció, 123.
 Pascual II, papa, 185, 187.
 Pathé, 257.
 Patxot i Jubert, Rafael, 81, 91, 172, 173, 179, 231.
 Pearson, M., 65.
 Pellicer, Estanislau, 39, 74.
 Pennsylvania State Nautical School, 276.
 Penya de l'Aire, 147.
 Per i Giralt, Nicolau, 228.
 Perayre, Joan, 115.
 Pere d'Urgell, bisbe, 188, 193.
 Pere I, 185.
 Pere III d'Aragó, 113, 186.
 Pèrez, Dionís, 212.
 Pèrez, Guillem, bisbe, 187, 190, 198.
 Pèrez d'Arenaza, Primitiu, 145.
 Pèrez de Ravitas, Guillem, 187.
 Pèrez i Cutillas, Salvador, 41.
 Petronella d'Aragó, comtesa, 186, 193.
 Pi i Bayo, Jaume, 114.
 Pi i Serra, Josep, 115, 132.
 Pi i Serra, Jaume, 115.
 Picart, Ramon, 114.
 Piera i Comas, Josep, 145.
 Pinós, 114.
 Pius IV, papa, 196.
 Pius IX, 188.
 Pla, Joaquim, 114, 115.
 Pleyan de Porta, Josep, 198.
 Poblet, Joan, 113.
 Poliquet, Tomas, 196.
 Pons, bisbe, 158.
 Pons, Josep, 74, 226, 325.
 Pons de Balaguer, 287.
 Ponsa, Jaume, 114.
 Ponsa, Lluïsa, 114.
 Popovici, A. C., 42.
 Porta, Josep, 76.
 Prat de la Riba, Enric, 82.
 Prim, Antònia, 114.
 Productora de Forces Motrius, 66.
 Publicacions Gràfiques, 80.
 Puig i Cadafalch, Josep, 190.
 Puig i Font, Ernest, 228.
 Puig i Font, Ramon, 115.
 Puig i Gairalt, Ramon, 114.
 Puig i Grifell, Joan, 115.
 Puig i Maroto, Ricard, 228.
 Puig i Palau, Albert, 352.
 Puig i Riera, Artur, 226.
 Puig i Vila, Flossel, 41.
 Puiggrós i Vall, B., 352.
 Puigmarti i Planas, F., 352.
 Pujol i Aldomà, Felip, 114.
 Pujol i Casajoana, Pere, 41.
 Pujol i Maymí, Josep, 41, 114.
 Pujol i Sevil, Antoni M.^a, 227.
 Pujolar i Marich, Joan, 115, 227.
 Puntas, Josep, 76, 78, 323.
 Quadras, germans, 115.
 Quadras i Feliu, Ignasi de, 145.
 Quadras i Feliu, Maria, 145.
 Quadras i Feliu, Pilar de, 227.
 Quadras, Jaume de, 145.
 Quenisser, F., 42.
 Queralt, Joan, 322.
 Rafel i Valls, 41.
 Ràfos i Palau, Jaume, 352.
 Raimond, bisbe, 192.
 Ramir, infant, 185, 186, 193.
 Ramon II, 182, 183.
 Ramon, Enric, 114.
 Ranzon, Dionís, 191.
 Raurich i Maleras, Bonaventura, 228.
 Raves i Vives, Josep, 352.
 Reclus, E., 42, 113.
 Regatges i Forces de l'Ebre, 66.
 Renom, Miquel, 69, 321, 322.
 Reñé, 38.
 Reparaz, Gonçal de, 115, 227.
 Riba i Garcia, Enric, 115.
 Ribagorça, Comte de, 190.
 Ribas, Josep, 175, 177.
 Ribas i Barangé, Damià, 227.
 Ribas i Casamitjana, Joan, 41.
 Ribas i Seba, Ricard, 39, 176.
 Ribas, Pilar, 145, 176.
 Ribera i Llorens, Enric, 143.
 Ribó i Rius, Lluís, 41, 143.
 Ribó, Xavier, 114.
 Richard, Pere, 103, 105, 107, 131, 133, 134, 137, 139.
 Riera i Sallarés, Antoni, 228.
 Riera, Fidel, 115, 146.
 Rifà, Salvador, 114.
 Rinaldo i Valanzasca, G., 114.
 Río, Eugeni del, 145.
 Ripoll i Uson, Joan, 145.
 Rius i Matas, Pere, 115, 227.
 Rivera, Josep de, 115.
 Rivière i de Caralt, Ferran, 114.

- Rivière, Josep J., 115.
 Robert, Bonaventura, 114.
 Robert, Joan, 154.
 Robert i Fontdevila, Josep M.ª, 41.
 Roca, Carles, 175, 177.
 Rodier, Camil, 103, 131, 134.
 Rodon, Eduard, 145.
 Rodon i Cavaller, Francesc, 352.
 Rodríguez, Fausti, 115.
 Roger i Pujadas, Guillem, 352.
 Roig, E., 278.
 Roig, Joan, 109, 143, 229.
 Roig i Niqui, Sever, 115.
 Roig i Puñed, Jaume, 115.
 Roig, Gabriel, 79, 145.
 Rojas, R. M.ª, 82.
 Rolduà i Casals, Joan, 352.
 Rolduà i Casals, J. M.ª, 352.
 Rollier, A., 143.
 Romagosa, Manuel, 41.
 Ros i Garcia, Carme, 41.
 Ros i Vila, Josep M.ª, 115.
 Rosal i de Nadal, Antoni, 41, 115.
 Rosal i de Nadal, Agustí, 41.
 Rosetti, 226.
 Rosières, Raul, 230.
 Rosselló, Carles de, 115.
 Rosset, O. C., 145.
 Rovira, Josep, 115.
 Rovira i Cardona, Josep, 39.
 Rovira i Fàbregas, Ramon, 115, 145.
 Rovira i Torra, Amadeu, 326.
 Roviralta, Emili, 115.
 Rubí Industrial, S. A., 226.
 Ruiz i Hèbrand, Joan M.ª, 228.
 Ruiz i Porta, Joan, 33, 39, 143, 146, 147, 172, 173, 232.
 Russell, Comte de, 215.

 Sabater i Buxons, Manuel, 39.
 Sabatés i Vila, A. de, 352.
 Scott, 142.
 Sáez i Fernández-Casariego, Lluís, 41.
 Sagalà i Vergés, Francesc, 41.
 Sagnier, Ignasi, 114.
 Sagué, Enric, 79, 176.
 Sagué, Montserrat, 145.
 Sagué i Ferrando, Mercè, 145.
 Sagué i Ferrando, Ricard, 227.
 Saint-Saud, comte de, 112.
 Sala i Andrés, Josep, 39.
 Sala i Patau, Joaquim, 326.
 Sala i Pibernat, Emili, 227, 352.
 Salada, Josep M.ª, 41.
 Sales i Balmes, Jaume, 39.
 Saló i Ramon, Rafael, 39.

 Salomó, monjo, 184.
 Saltor, J., 77.
 Salvans i Piera, Joan, 115.
 Salvany, Josep, 79, 110, 180, 226, 227, 326.
 Salvat i Espasa, Josep, 41.
 Samitier, Manuel, 322.
 Samper, Francesc, 179.
 Samsó i Bozzo, Antoni, 115.
 Sánchez, Jesús, 115.
 Sánchez i Garròs, Dionís, 39, 115.
 San cristòfol i Arboix, Manuel A., 115, 227.
 Sanllehi, Evarist, 41.
 Sanç Capdevila, 232, 277.
 Sanmartín i Montfort, D., 82.
 Sans, Jaume, 115.
 Sans, Ramon, 114.
 Sant Agustí, 184.
 Sant Gregori VII, papa, 184.
 Sant Jeroni, P., 230.
 Sant Ramon, bisbe, 181, 183, 185, 187, 193, 194, 199, 200.
 Sant Valeri, 181, 183, 184, 157, 191, 192, 194, 198, 199.
 Sant Vicens Levita, 183, 184.
 Santa Tecla, 168.
 Santamaria, Albert, 114.
 Santasusana, Frederic, 115.
 Sanxo Ramírez, 184, 185.
 Sanxo el Major, 183.
 Sardà i Miret, Teodor, 41.
 Sarrias, 78.
 Sarthou i Carreras, Carles, 232, 277.
 Sauret i Castellví, Pere, 352.
 Savignac, 287.
 Sayó, Josep, 277.
 Schilling i C.ª, Eduard, 115.
 Schwab, M., 42.
 Secció d'Arqueologia i Història, 79, 110, 111, 145, 180, 226-228, 326.
 Secció d'Arquitectura, 78, 227.
 Secció d'Enginyeria, 79, 110, 145, 180, 226, 227, 326.
 Secció d'Esports de Muntanya, 75, 79, 110, 144, 174, 178, 179, 225, 227, 228.
 Secció de Fotografia, 68-70, 78, 109, 144, 179, 225, 227, 228, 321, 326.
 Secció de Geologia i Geografia, 79, 110, 144, 179, 227, 228, 326.
 Sedó, 110.
 Seguí, Salvador, 114.
 Sellarès, Joan, 76, 115.
 Sellarès i Vernet, Joan, 226.
 Sellès i Farran, Joan, 114.
 Sergeant, 226.
 Serra i Ferrè, Josep, 114.

- Serra i Gosch, Joan, 115.
 Serra i Pagès, Rosend, 173, 179, 227, 229.
 Serra i Pujol, Joan, 352.
 Serra i Vilaró, J., 81, 278.
 Serrallach i Julià, Joan, 352.
 Sert, Domènec, 115.
 Sertius, Marc Faustus, 298, 299.
 Seslic, 226.
 Sidi-Abd-der-Rahman-el-Tsalibi, 288,
 XLIV.
 Sidi Ferruch, 287.
 Sidi Nail, 304.
 Sidi Okba, 295 309.
 Sidi Wali-Dadda, 289.
 Silvestri, Prof., 238.
 Simarro, A., 238.
 Sindicat de Periodistes Esportius, 147.
 Sisebut, bisbe, 182.
 Societat Geogràfica d'Alemanya, 81.
 Solà, J., 82, 328.
 Solé, Manuel G., 41, 114.
 Solé i Ambrós, Jaume, 326.
 Soler, Juli, 47, 89, 124-126, 165, 216,
 XXIV-XXXV.
 Soler i Cabot, Jordi, 352.
 Soler i Casanovas, Ramon, 352.
 Soler i Coll, Josep M.ª, 114, 178.
 Soler i Coll, Francesc, 227.
 Soler i Damins, Ignasi, 114.
 Soler i Escofet, Ignasi, 78, 114, 278.
 Soler i Taberner, Josep, 114.
 Soler i Ventura, 115.
 Solomó, 295.
 Soubiron, Pere, 79.
 Stanig, comte de, 191.
 Stussel, Alfred, 352.
 Suana i Picañol, J., 41.
 Subirà, 77, 98.
 Subirana i Oller, Adolf, 145.
 Subirana i Oller, Manuel, 145.
 Surinyac i Oller, Jaume, 352.
 Sust i Pagès, Mateu, 115.

 Tell i Novellas, Ernest, 352.
 Titus, Livi, 315.
 Tomàs, Francesc, 228.
 Torras, César A., 30, 34, 33-37, 143, 146,
 147, 173, 223, 232, 273, III.
 Torras i Buxeda, Enric, 39, 115.
 Torras i Hostench, Joan, 115.
 Torras i Gené, Josep, 227.
 Torrella i Espuy, J., 352.
 Torrent, S., 77.
 Torres, 240.
 Torres, R., 254, XLI, XLIII.
 Torres, Rosa, 39, 114.
 Torres, R., 258.
 Torres i Fillola, Antoni, 352.
 Torres i Puig, Joan, 145.
 Torres, Jeroni M., 199.
 Trajà, 294, 295.
 Trapp, Analiessa, 76, XXIII.
 Trasserra i Conill, Joan, 41.
 Traval, 38.
 Trens, M., 81.
 Trias i de Bes, Rosa, 39.
 Trias i de Bes, Frederic, 41.
 Trinxet i Pujol, Antoni, 352.
 Turull i Ventosa, Xavier, 115.
 Tuset, Bonaventura, 115.
 Tusquelles, Miquel, 351.
 Tuthankamen, 351.

 Unió Sulfur Co., S. A. E., 180.
 Union Française, 82.
 Urbà II, papa, 185.
 Urbà III, papa, 193.
 Uriach i Tey, Joan, 39.
 Urpí, Arcadi, 145.
 Utrillo i Raymat, Gilvert, 115.

 Valentina, Cornelia, 299.
 Vallaux, C., 14.
 Vallès, R., 238, 242, 257, 259, 261, 263,
 264.
 Vallmitjana, Agapit, 114, 176.
 Valls, Xavier, 115.
 Valls i Campaner, Lluís, 115.
 Valls i Gorina, Josep M.ª, 41, 114.
 Valls i Taberner, F., 82.
 Van der Kapelle, 286.
 Varron, 18.
 Ventosa i Calvell, Joan, 115.
 Ventura, Pep, 232.
 Ventura i Coll, S., 39.
 Verdager, Joan, 114.
 Verdager i Blanch, Joan, 41.
 Vergez i Belon, Enric, 39.
 Vidal de la Blache, Pere, 113, 148, 156.
 Vidal de Solano, Montserrat, 114.
 Vidal i Agulló, Lluís, 41.
 Vidal i Ribà, Eduard, 74, 114, 179, 26
 231.
 Vigil, Faust, 278.
 Vila i Redondo, Lluís, 41, 115.
 Vila, Jofre, 76, 102, 115, 137, 139, 175,
 324.
 Viladot i Vinyes, Isolina, 227.
 Vilalta i Ausió, Francesc, 145.
 Vilalleons, 179.
 Vilaplana i Pagès, Lluís, 352.
 Vilardaga i Buxó, Josep, 115.

Vilardell i Biot, Jaume, 145.	Vives i de Casanova, Pere N., 145.
Vilarnau i Cabanes, Josep, 42, 146.	Vives i Figuerola, Joan, 227.
Vilaró i Puigrefagut, F. Xavier, 145.	Vossler, K., 278.
Vilaseca i Morer, Josep, 78, 145.	Weisse, Carles, 41.
Vilaseca i Ribera, Joaquim, 352.	White i Sitges, Ricard, 228, 326.
Vilaseca i Tock, Enric, 227, LX-LXIII.	Wintsch, Gustau, 115, 146, 176, XXII.
Vilaseca i Tomàs, Emili, 114.	Xicart i Rigual, Joan, 227.
Vilaseca i Vallbé, Josep M.ª, 227.	Xirau i Iglesias, Tomàs, 228.
Villanueva, P., 189, 193.	Zariquiey, Dr., 236, 238.
Vinyals i Aguilera, Francesc, 39.	Zarn, A., 42.
Viñas, Alfred, 115.	
Viñas, E., 226.	
Viñes i Santillana, Pere, 352.	

TAULA GENERAL

GENERALITATS

Pàgines

Assaig de Geografia Humana de la Muntanya, per Raoul Blanchard	1, 45, 85, 117, 149
El refugi Cesar A. Torras, per Lluís Estasen	30
En honor de Cesar A. Torras	33
Una conferència a Lleyda	38
I Concurs de Fotografia, Premi Catalunya	68
II » » » » »	321
N'Eduard Brossa i Trullàs, per M. Faura i Sans	71
Itineraris d'algunes excursions fetes per socis del Centre.	74, 322
Els Ecrins i la travessia de la Meije, per Lluís Estasen	101, 131
Xalet de La Molina	114
La Festa de la Medalla	172
Curses de skis a La Molina, per Miquel Gonzalez i Llubera	174
El Bisbat de Roda, per Pere Pach.	181
La Vall de Canfranc, per Juli Soler	202
Les comarques naturals de Catalunya, per Cesar A. Torras.	216
L'Urgellet	267
La Ribera de Segre o Alt Urgell	233
Sota el massís de Garraf, per Rafael Amat i Carreras	281
Sota el sol d'Àfrica, per Albert Hebrard	329
Del teatre popular, per Joan Amades	

BIBLIOGRAFIA

Centre Excursionista de Catalunya.— <i>Les Guilleries</i>	223
Bonaventura Bassegoda.— <i>Santa Maria de la Mar</i> , per Josep Danes i Torras	274
Marcel Chevalier.— <i>Andorra</i> , per J. F.	275

CRÓNICA DEL CENTRE

Octubre de 1924, pàg. 39; novembre, pàg. 39; desembre, pàg. 40; gener de 1925, pàg. 78; febrer, pàg. 109; març, pàg. 143; abril, pàg. 179; maig, pàg. 225; juny, pàg. 226; juliol, pàg. 276; novembre, pàg. 326; desembre, pàg. 350.

NOVES

Pàgines 80, 111, 146, 180, 229, 276, 327, 352.

BIBLIOTECA

Pàgines 42, 81, 112, 148, 232, 277, 328.

ESTACIÓ METEOROLÒGICA DE VIELLA

Pàgines 43, 44, 83, 84, 116, 229, 279, 280.

LÀMINES

Número	Pàgines
I.—Un detall de la serra de Cadí.—El prat d'Aguiló i coll de Tancalaporta	32-33
II.—Coll i Prat d'Aguiló.—La serra de Cadí des del coll de Prat d'Aguiló	32-33
III.—Refugi Cesar A. Torras	32-33
IV.—Pastoreig a Sant Marçal	68-69
V.—Diada de Corpus a Valldeneu	68-69
VI.—Camí a Tossa	68-69
VII.—Camí de Valldeneu	68-69
VIII.—Coll des Avalanches.—Alta vall del Venon	100-101
IX.—L'Ailefroide i els Bans.—El pic Sans Nom	100-101
X.—El Pelvoux.—La Meije des del cim dels Ecrins	100-101
XI.—Séracs del Glacier Blanc.—Cim dels Ecrins i Glacier Blanc	100-101
XII.—La Meije des de la vall dels Etançons	132-133
XIII.—Pas de la Dalle Castelnau.—El Cheval Rouge.—Ascensió de la Muralla Castelnau.—El Dos d'Ane.—Pas d'una cornisa.—La Dalle des Autrichiens	132-133
XIV.—Panoràmica del cim de La Meije sobre la vall dels Etançons. - El pic central des del cim de La Meije.	132-133
XV.—El Gran Pic des de les arestes.—El pic central	132-133
XVI.—Pics Gaspard, des Agneaux i de Meije Cordier, des del cim de La Meije.—Bec de l'Homme i refugi de de l'Aigle	132-133

<u>Número</u>	<u>Pàgines</u>
XVII.—Panoràmica des del cim del pic central	132-133
XVIII.—Vessants N. de La Meije, des del refugi de l'Aigle.— El Rateau	132-133
XIX.—La Meije des de La Grave	132-133
XX.—Vistes panoràmiques de les pistes de la Barraca de Font Canaleta	164-165
XXI.—Els corredors prenent la sortida per a la cursa skis fons internacional.—Les parelles mixtes prepara- des per prendre part a la cursa	164-165
XXII.—Francesca Armangué-Gustau Winscht, guanyadors de la cursa.—Maria Rosa Amat-Josep M. ^a Guilera, classificats en segon lloc	164-165
XXIII.—Pilar Armangué-Josep M. ^a Guilera, classificats en tercer lloc.—A. Trap-J. Fons, classificats en quart lloc.	164-165
XXIV.—Seu de Roda: Façana i campanar.—Roda: Antic por- tal de Santa Anna	196-197
XXV.—Seu de Roda: Absis.—Roda: Ruïnes del castell i abadia	196-197
XXVI.—Seu de Roda: Altar de Sant Sebastià.—Altar major i entrada a la cripta	196-197
XXVII.—Seu de Roda: Porta nova de la Sala Capitular.— Porta antiga de la Sala Capitular	196-197
XXVIII.—Seu de Roda: Inscripcions necrològiques del claustre.	196-197
XXIX.—Seu de Roda: Sarcòfag de Sant Ramon	196-197
XXX.—Seu de Roda: Interior de la cripta.—Frontal del segle XVI	196-197
XXXI.—Seu de Roda: Casulla del segle XVI.—Cap del tern de Sant Ramon	196-197
XXXII.—Vista general de la vall de Canfranc.—Vila de Canfranc	212-213
XXXIII.—Panorama de Peña Collarada, des de Soba.—Peña Collarada des d'Ip.	212-213
XXXIV.—Cercle i estany d'Ip.—Panorama des de la canal de Bucuesa	212-213
XXXV.—Panorama del cercle d'Ip des de Peña Collarada	212-213
XXXVI.—Avenc de Can Sadurní: La boca.—L'arcada d'esta- lactites	248-249
XXXVII.—Avenc de Can Sadurní: Vista de conjunt	248-249
XXXVIII.—Avenc de Can Sadurní: Gruta de Prometeu. Vista parcial.—Avenc del Vallés: Pareds de la Catedral.	248-249
XXXIX.—Avenc del Cayetano: Gruta de les Admiracions. Conjunt.—Part superior	248-249
XL.—Avenc de les Terradellas: La boca	261-265

Número	Pàgines
XLI.—Avenc de les Terradelles: La Selva Verge. Detall.— Avenc de l'Arcada: Detall de les parets del primer avenc	264-265
XLII.—Avenc de l'Arcada: Primer avenc. Vista de conjunt i boca del segon avenc. Segon avenc. Gruta del carbonat	264-265
XLIII.—Avenc de l'Arcada: Primer avenc. Detall de les pa- rets.—Avenc de la Ferla: Installant el material	264-265
XLIV.—Alger: Cementiri de la Zauia de Sidi-Abd-er-Rahman T'Salibi.—Les tombes d'El Kettar	288-289
XLV.—Alger: Moresques a la porta d'El Kettar.—Jardí tropi- cal a El Hamma	288-289
XLVI.—Tuggurt: Un carrer cobert.—Un carrer del vell Alger.	288-289
XLVII.—Timgad: Via Cardo Maxim.—Biblioteca pública. Al fons, l'arc de Trajà.	288-289
XLVIII.—Timgad: Teatre.—Botigues del mercat de Sertius	296-297
XLIX.—Timgad: Mosaic que representa a Diana sorpresa al bany per Acteó.—Pedres tombals	296-297
L.—Timgad: Pica baptismal bizantina.—Lambese: Camp de la III Legió. Edifici del Pretori	296-297
LI.—Marcuna: Arc de Marc Aureli.—Biskra: Carrer modern.	296-297
LII.—Biskra: Carrer de les Ouled Naïl.—Carrer modern.	304-305
LIII.—Vell Biskra: Un marabut a l'oasi.—Oasi de Biskra	304-305
LIV.—Oasi de Biskra: Cementiri a la vora de les sorres.— Torre de la mesquida Filiech	304-305
LV.—Mar de sorra entre Tuggurt i El-Ued.—Tuggurt: Tombes dels Soldans	304-305
LVI.—Santa Magdalena: Ermita	320-321
LVII.—Santa Pau	320-321
LVIII.—Santa Pau	320-321
LIX.—El pla de Santa Magdalena del Mont	320-221
LX.—Els armats.—L'apostolat i la serventa	336-337
LXI.—El centurió —La serventa	336-337
LXII.—Sant Pere.—Sant Joan	336-337
LXIII.—Un apòstol.—Judes	336-337